

Fiatal és tapasztalt/döntéshozó generáció közti szakadék

Azonosító: 2015-3-HU02-KA347-001262

Online felmérés kiértékelése

A 2015-3-HU02-KA347-001262 projekt 1. fázisának eredményei, mely alapul szolgált a további, nemzetközi találkozók megvalósításához

Doktoranduszok
Országos
Egyesülete

RODOSZ

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Mondd el a véleményed! Keresd a megoldást velünk!

Magyarországi, szlovákiai és romániai magyar egyetemisták, mesteri- és PhD hallgatók, fiatal kutatók körében készült online kérdőíves felmérés gyorsjelentése

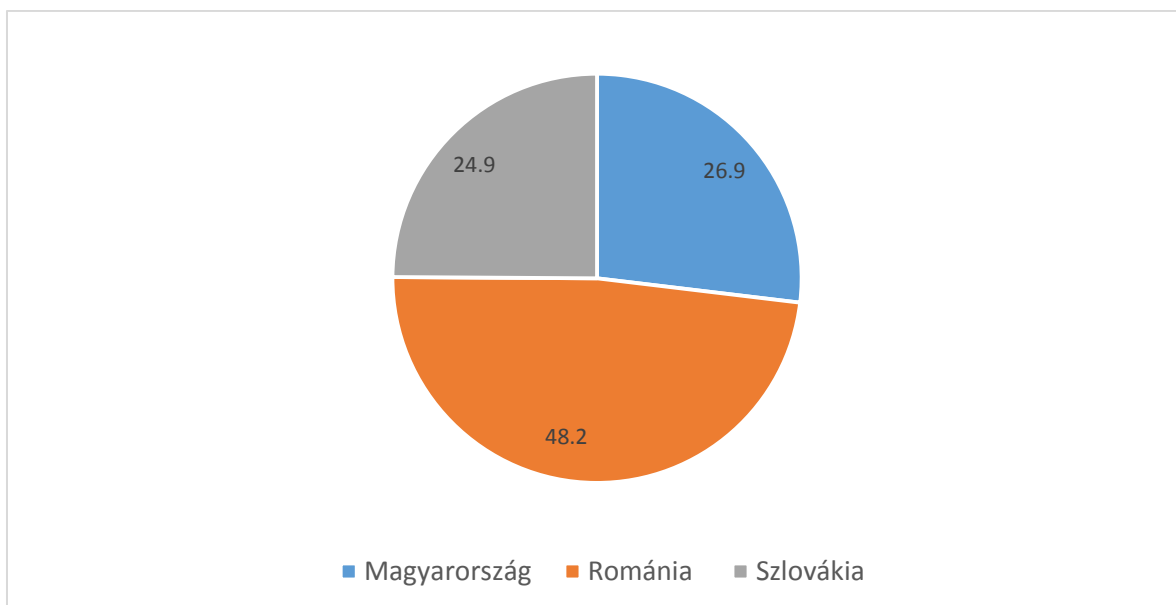
- 1. Bevezető**
- 2. Szocio-demográfiai háttér**
- 3. Értékrend preferencia**
- 4. Problématérkép**
- 5. Az egyetemi képzéssel való elégedettség**
- 6. Egyéni kompetenciák fejlődése, nyelvismeret**
- 7. Migrációs hajlandóság**
- 8. Jövőtervek, boldogságindex**

1. Bevezető

A magyarországi, szlovákiai és romániai magyar fiatalok körében végzett felmérés célja az volt, hogy meg tudjuk ők maguk mit tartanak korosztályuk fő problémáinak. A fiatalok egy speciális csoportját szólítottuk meg, azokat, akik legalább már egyetemi képzésben vesznek részt vagy már befejezték, és kutatói pályára készülnek. A felsőfokú képzést végző vagy már végzett ifjúság számára mérvadó kérdés, hogy az egyetemen a szaktudás mellett milyen kompetenciákat sajátít(ott) el, melyeket majd később a munkaerőpiacon hasznosít/hat. Ennek megfelelően a vizsgálat egyrészt az egyetemi képzéssel, másrészt a munkahelyi elvárásokkal kapcsolatos vélemények megismerésére irányult. A vizsgálat további célja volt az ifjúságot általánosságban érintő nehézségek feltárása. E mellett fontosnak tartottuk feltérképezni a válaszadók egyéni reflexiója a korosztályt ért problémákra, mint például az idegen nyelvek ismerete, külföldi tanulmányokra való hajlandóság, tehát mind azok a készségek, melyek növelhetik esélyeiket karrierépítésük során, amennyiben erre van igényük, ugyanis megkérdeztük azt is milyen értékeket tartanak fontosnak, és az elkövetkező években elsődleges céljuk-e a karrierépítés, konkrétan ennek érdekében hajlandóak lennének-e, tervezik-e a külföldi munkavállalást.

Az online kérdőíves felmérés, 2016 márciusában, egy hónapon keresztül zajlott. Az eredetileg 300 főre tervezett mintát (100 fő országonként), a hólabda módszerével, az egyetemek hallgatói szervezeteinek, valamint tanárainak hathatós segítségével gyűjtöttük be. A kérdőívet a várakozásokat felülmúlva 469 fiatal töltötte ki, Magyarországról 126, Romániából 226, Szlovákiából pedig 117 válasz érkezett. (1.ábra

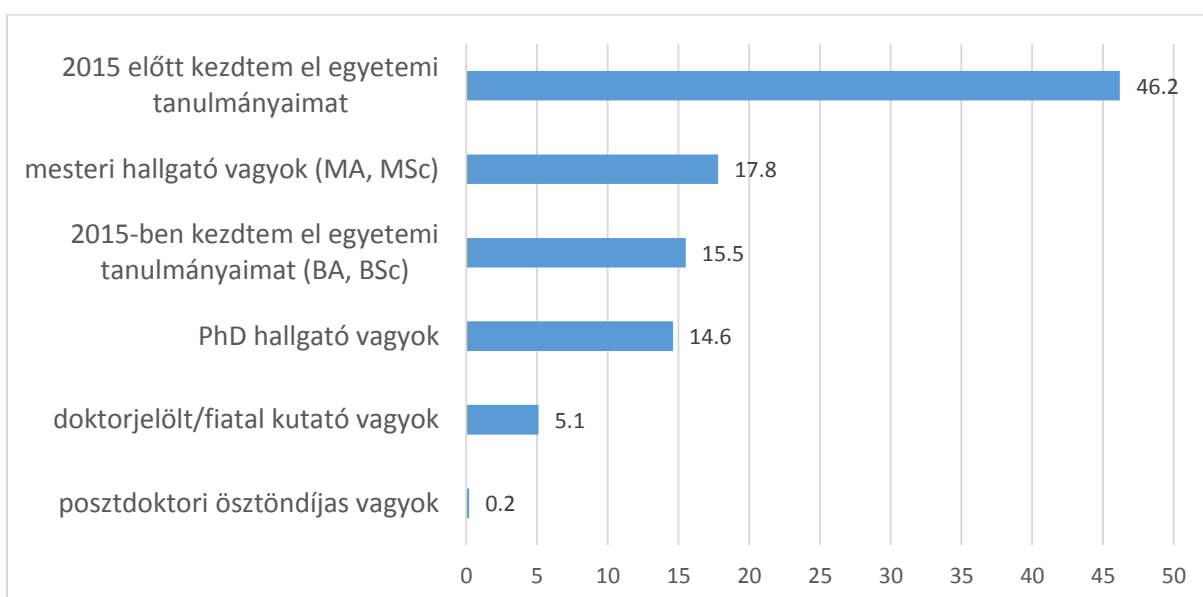
1. ábra: A minta eloszlása országonként (%-ban)

2. Szocio-demográfiai háttér

A minta nem reprezentatív, azonban figyeltünk arra, hogy a válaszadók az egyetemi képzés mindent szintjét lefedjék, és a kitűzött célnak megfelelően doktorandusz hallgatók/doktorjelöltek, valamint fiatal kutatók is legyenek adatközlőink között. (2. ábra)

2. ábra: Hányad éves hallgató vagy? (%-ban)

1. táblázat: A válaszadók intézmény szerinti megoszlása (abszolút számokban)

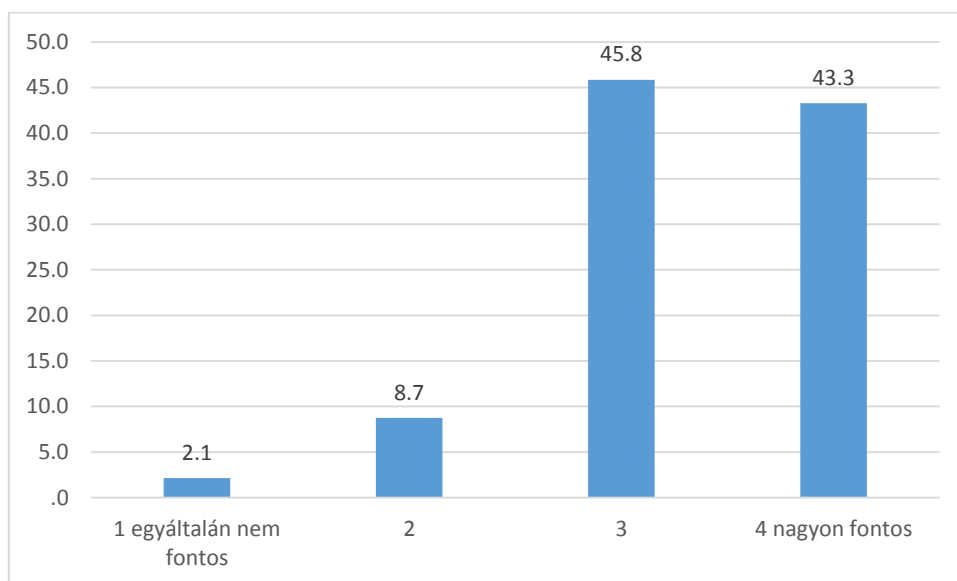
1.	„Vasile Pârvan” Institute of Archaeology	1
2.	Cseh Műszaki Egyetem	1
3.	Károli Gáspár Református Egyetem	1
4.	Károly Egyetem	1
5.	Kassai Technikai Egyetem	1
6.	Katonai Akadémia	1
7.	MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet	1
8.	Nagyvárad Állami Egyetem	1
9.	Ostravai Egyetem	1
10.	Pető András Főiskola	1
11.	Szlovák Egészségügyi Egyetem	1
12.	Szlovák Műszaki Egyetem	1
13.	Szlovák Tudományos Akadémia	1
14.	Bél Mátyás Egyetem	2
15.	Magyar Tudományos Akadémia	2
16.	Miskolci Egyetem	2
17.	Széchenyi István Egyetem	2
18.	Szlovák Technikai Egyetem	2
19.	Budapesti Műszaki Egyetem	3
20.	Šafárik Egyetem	3
21.	Szlovák Mezőgazdasági Egyetem	3
22.	Brünni Technikai Főiskola	4
23.	Kolozsvári Műszaki Egyetem	4
24.	Szent István Egyetem	4
25.	Eperjesi Egyetem	5
26.	Budapesti Corvinus Egyetem	6
27.	Pécsi Tudományegyetem	6
28.	Semmelweis Egyetem	7
29.	Nemzeti Közszerológati Egyetem	9
30.	nincs adat	9
31.	Pázmány Péter Katolikus Egyetem	9
32.	Szegedi Tudományegyetem	10
33.	Comenius Egyetem	11
34.	Debreceni Egyetem	15
35.	Pannon Egyetem	15
36.	Eszterházy Károly Főiskola	16
37.	Konstantin Filozófus Egyetem	23
38.	Eötvös Loránd Tudományegyetem	27
39.	Selye János Egyetem	39
40.	Partiumi Keresztény Egyetem	48
41.	Babes-Bolyai Tudományegyetem	62
42.	Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem	108
	Összesen	469

Összesen legalább 42 felsőoktatási intézmény (feltételezhetően több, azonban 9 válaszadó nem adta közre az általa képviselt intézmény nevét) jelenlegi vagy korábbi hallgatója vett részt a felmérésben. A külföldi egyetemek közül a magyar nyelvű egyetemek, karok, intézetek tudták aktivizálni a fiatalokat, a többségi nyelvű felsőoktatási intézményekből jelentősen kevesebb töltötték ki kérdőívünket. (1.táblázat)

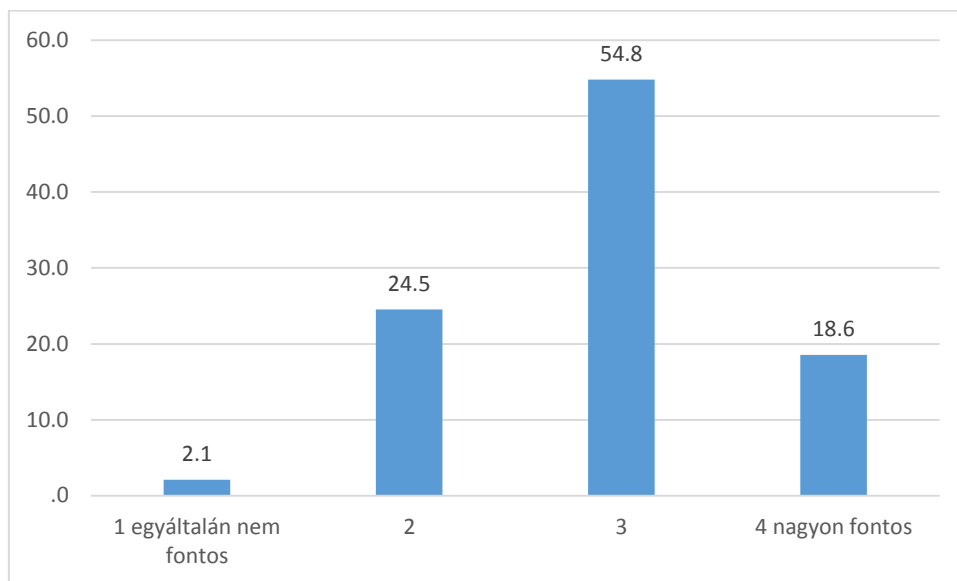
Az intézményi háttér mellett csupán néhány szocio-demográfiai adatra kérdeztünk rá, melyek birtokában árnyalni tudjuk a válaszokat. Az egyik ilyen kérdés a fiatalok korára kérdeztünk rá, az átlagéletkor 22 év, a legfiatalabb kitöltő 19, a legidősebb 49 éves. Feltételeztük, hogy bizonyos kérdéseknél érvényesülhet a nemek közötti véleménykülönbség, ezt a válaszok elemzése során teszteljük, így az adatközlők neme különösen fontos információ számunkra, 28% férfi, 72% nő. A felsőoktatás fokozódó elnőiesedése, valamint az a tény, hogy az önkéntes kérdőívek esetén a nők válaszadási hajlandósága magasabb, nem meglepő adat, hogy mintánkban a nők felülprezentáltak. A „Hol éltél 14 éves korodig?” kérdésre adott válaszokból kiderül a válaszadók szinte azonos arányban származnak faluról, illetve városból (48% falu, 52% város).

3. Értékrend preferencia

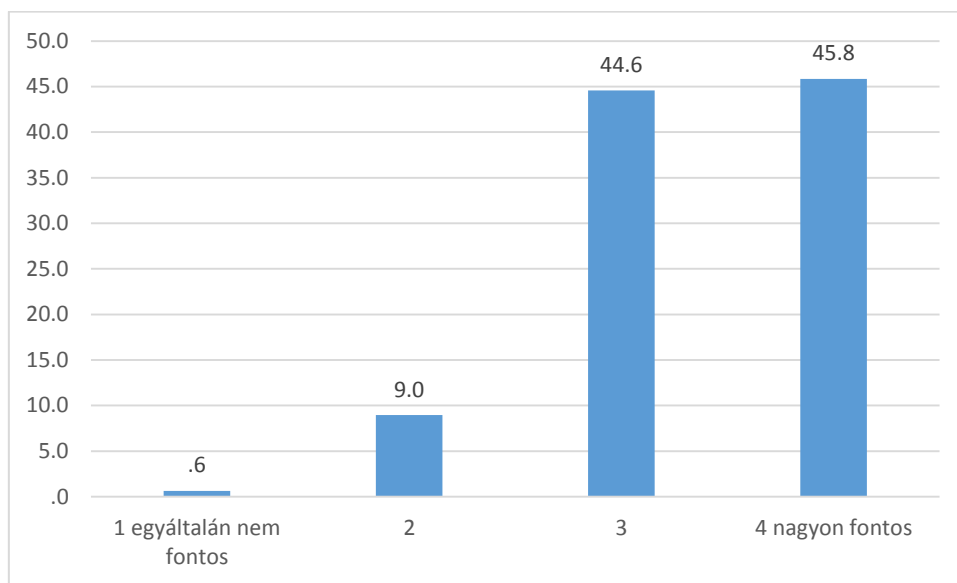
3. ábra: Mennyire fontosak számodra az alább felsorolt dolgok? (siker)

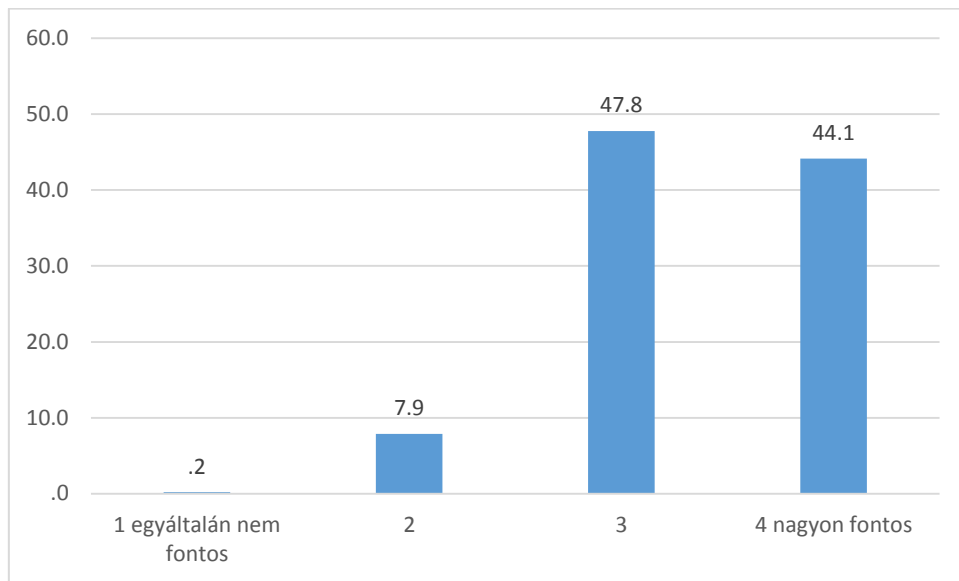
4. ábra: Mennyire fontosak számodra az alább felsorolt dolgok? (pénz)

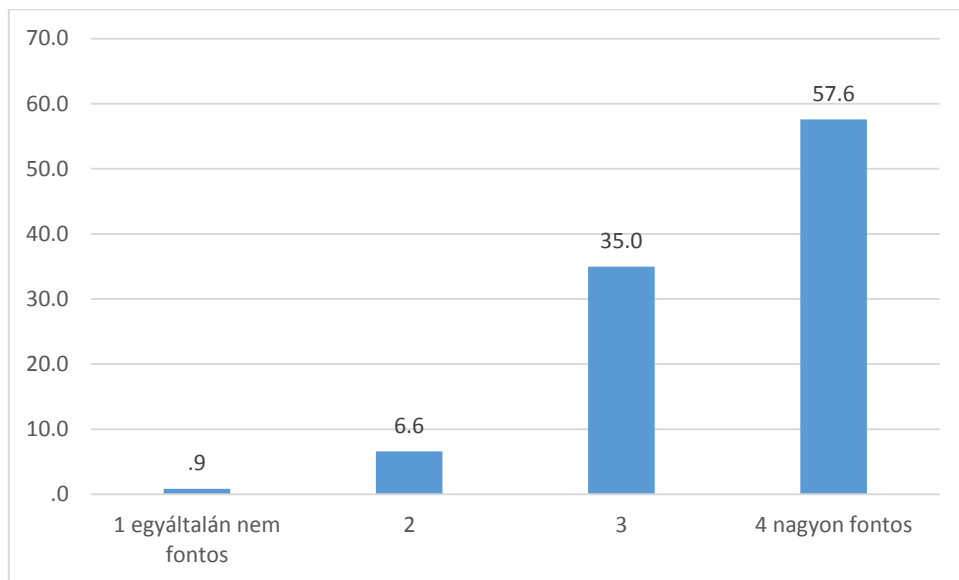
5. ábra: Mennyire fontosak számodra az alább felsorolt dolgok? (tanulás)

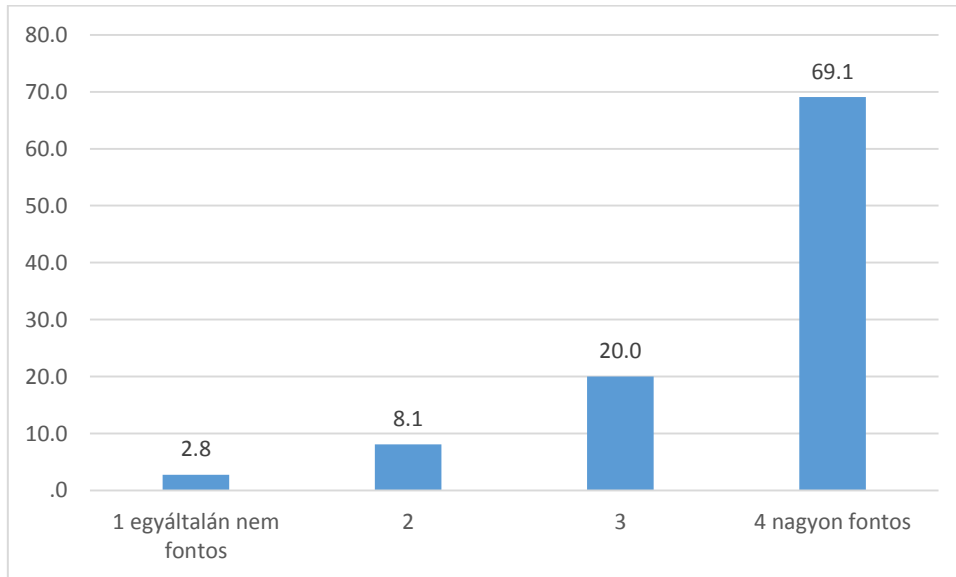
6. ábra: Mennyire fontosak számodra az alább felsorolt dolgok? (a munka)

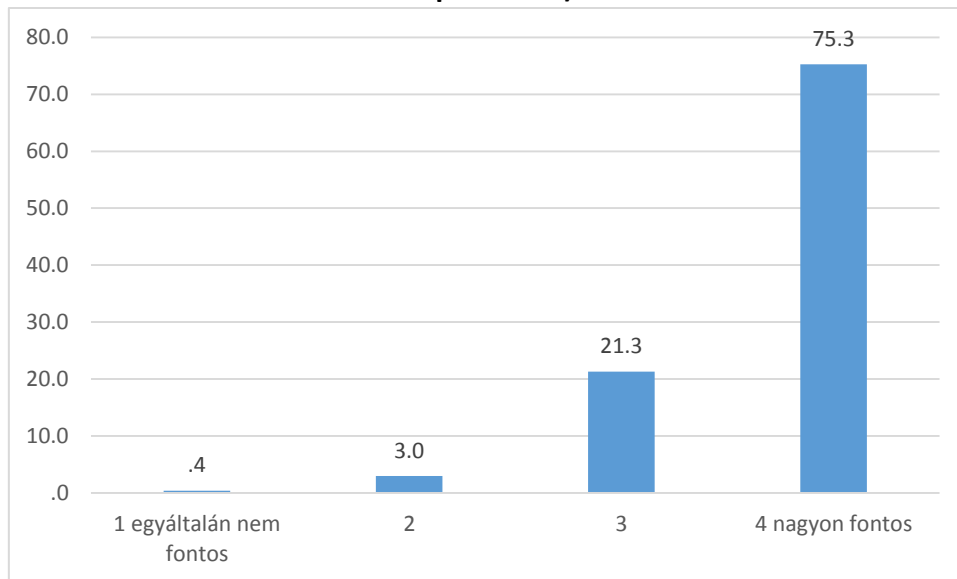
7. ábra: Mennyire fontosan számodra az alább felsorolt dolgok? (szakmai érvényesülés)

8. ábra: Mennyire fontos számodra az alább felsorolt dolgok? (a család/családalapítás)

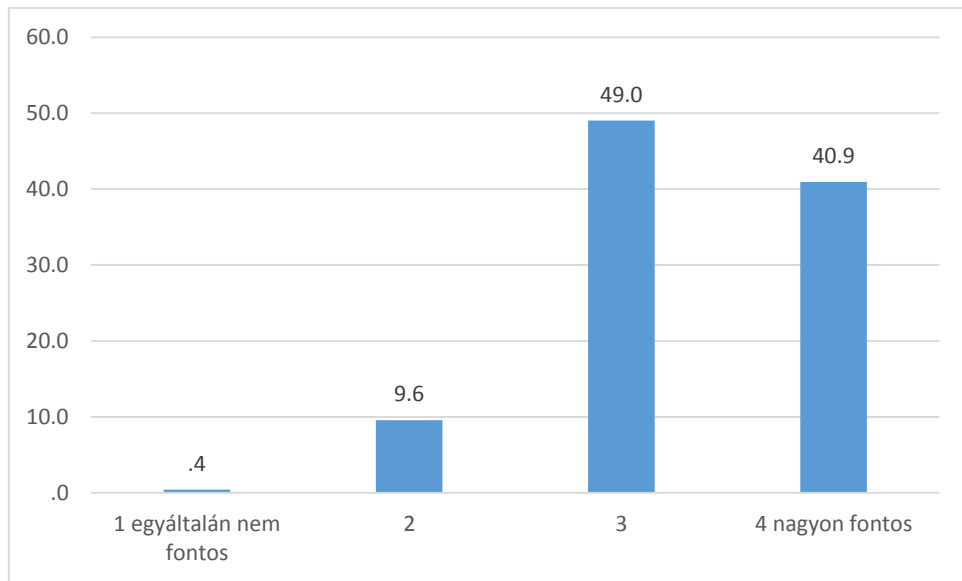

9. ábra: Mennyire fontosak számodra az alább felsorolt dolgok? (személyes kapcsolatok)

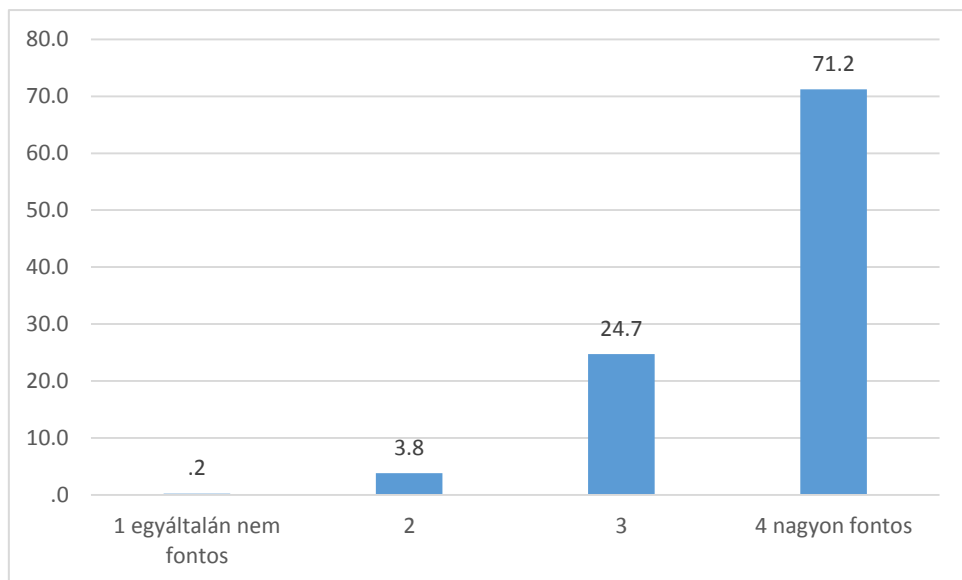

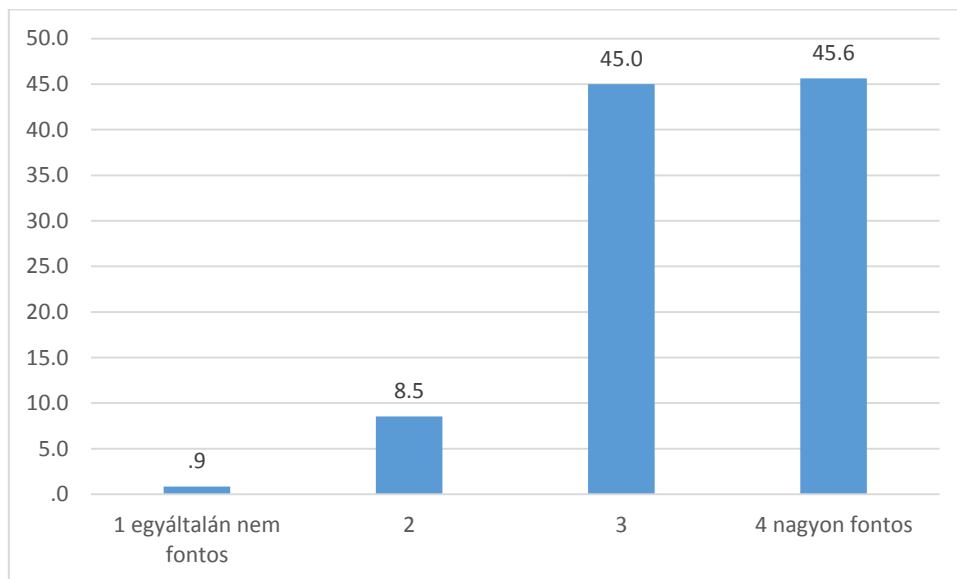
10. ábra: Mennyire fontosak számodra az alább felsorolt dolgok? (szakmai kapcsolatok)

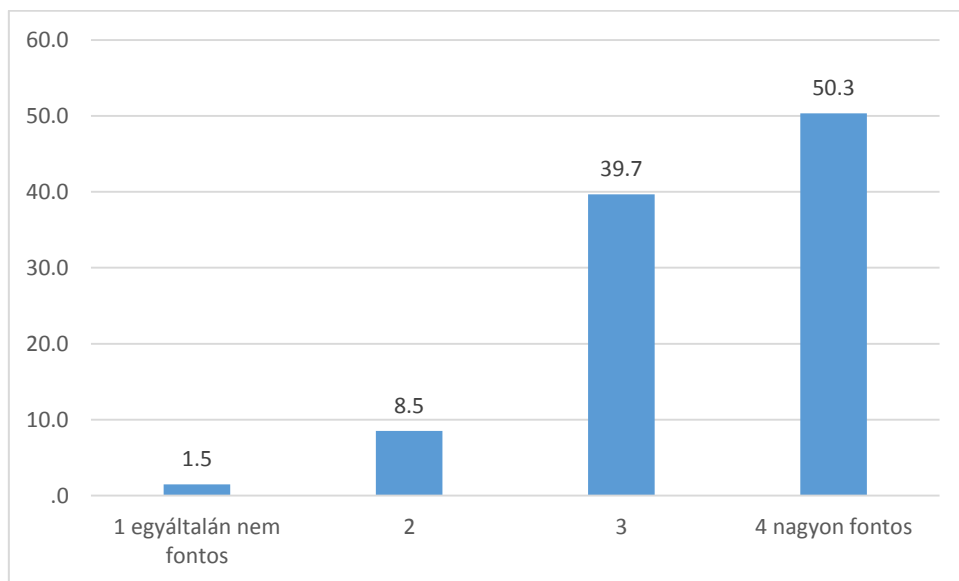
11. ábra: Mennyire fontosak számodra az alább felsorolt dolgok? (személyes szabadság)

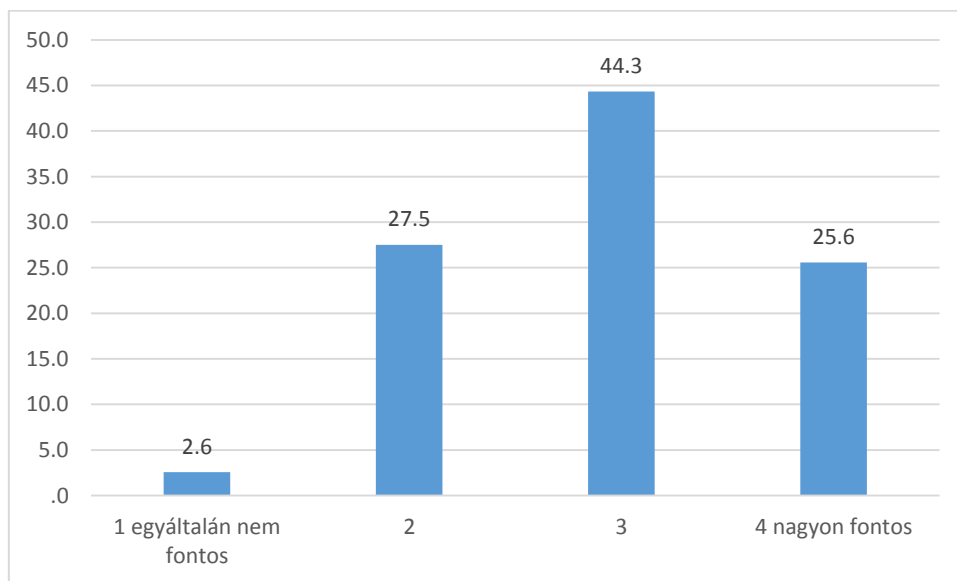
12. ábra: Mennyire fontosak számodra az alább felsorolt dolgok? (hogyan tiszteletben tartsd mások véleményét)

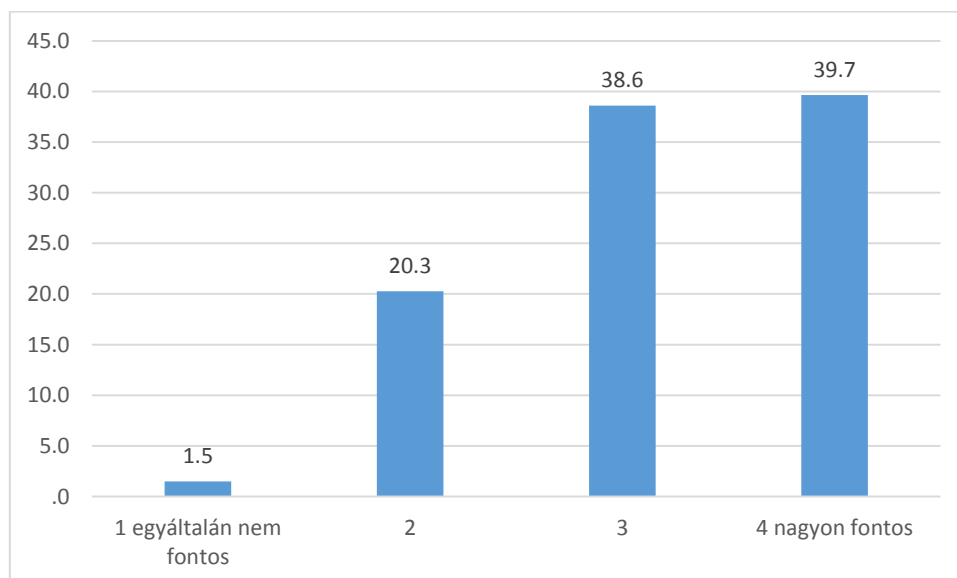
13. ábra: Mennyire fontosak számodra az alább felsorolt dolgok? (hogyan segíthess másokon)

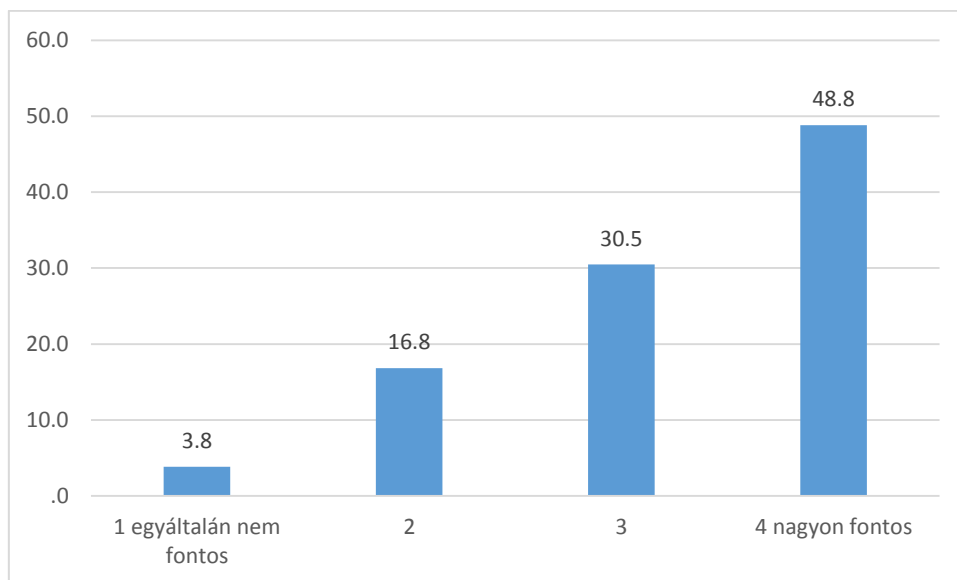
14. ábra: Mennyire fontosak számodra az alább felsorolt dolgok? (hogya a környezetben felmerülő közösségi problémákkal foglalkozz)

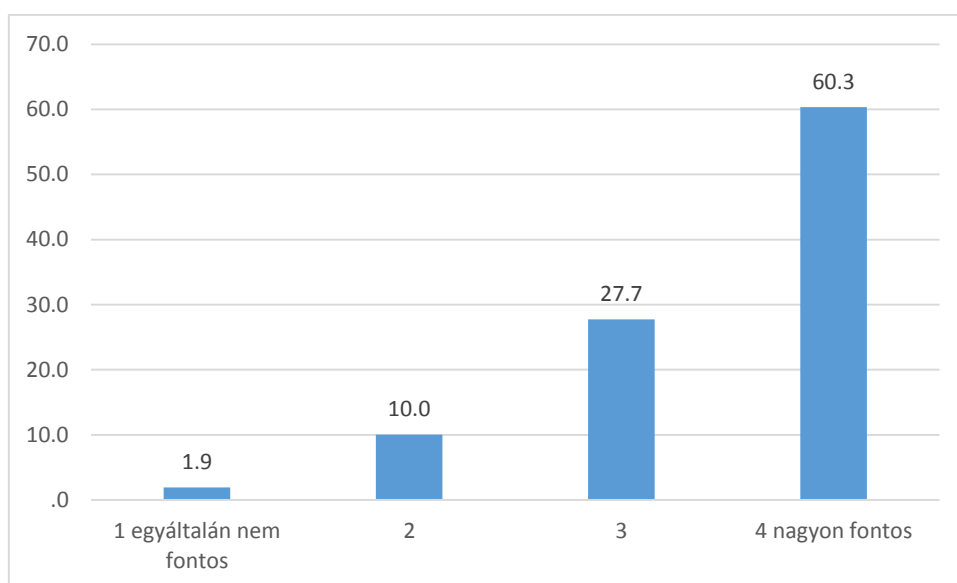
15. ábra: Mennyire fontosak számodra az alább felsorolt dolgok? (a változatos élet)

16. ábra: Mennyire fontosak számodra az alább felsorolt dolgok? (magyarságod)

17. ábra: Mennyire fontosak számodra az alább felsorolt dolgok? (szerelem)

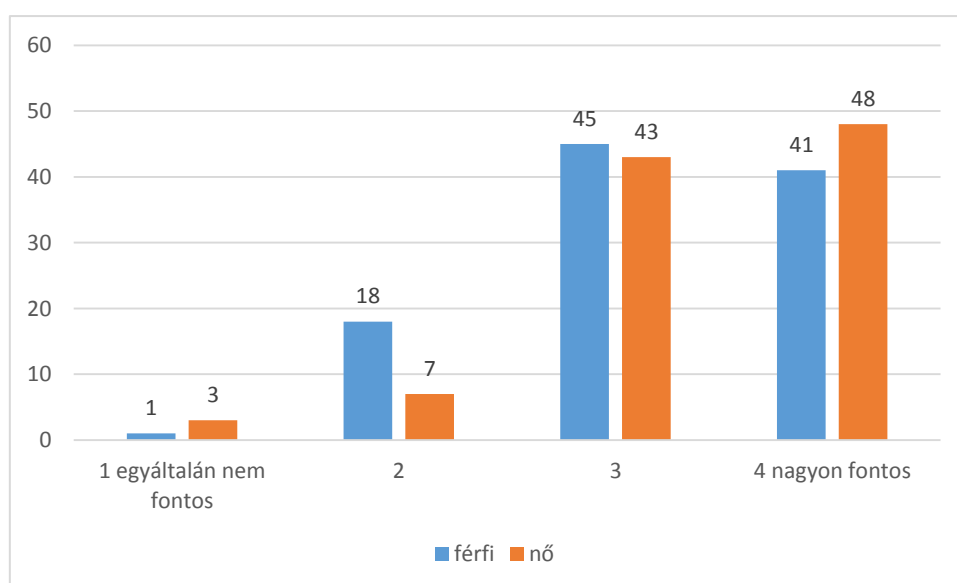

2. táblázat: Értékpreferencia

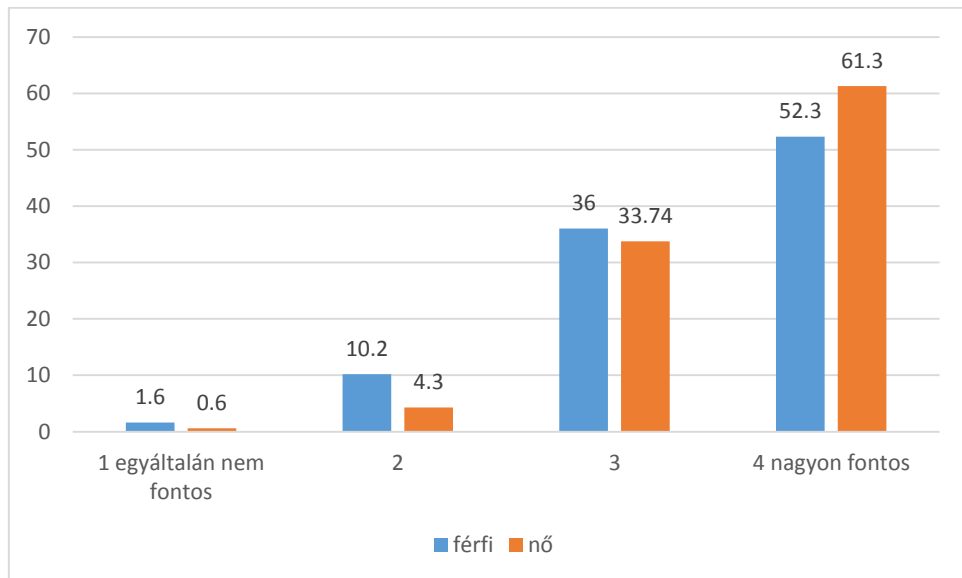
1.	a személyes kapcsolatok	3,71
2.	a személyes szabadság	3,67
3.	a család/családalapítás	3,55
4.	a szakmai érvényesülés	3,49
5.	a szerelem	3,46
6.	hogyan segíthess másokon	3,39
7.	a tanulás	3,36
8.	a munka	3,36
9.	hogyan tiszteletben tartsd mások véleményét	3,35
10.	a siker	3,3
11.	a szakmai kapcsolatok	3,3
12.	a magyarságod	3,24
13.	a változatos élet	3,16
14.	hogyan a környezetemben felmerülő közösségi problémákkal foglalkozz	2,93
15.	a pénz	2,9

Nemi bontásban a felsorolt értékek közül szignifikáns különbség a tanulás, a szakmai érvényesülés és a változatos élet megítélésében mérhető.

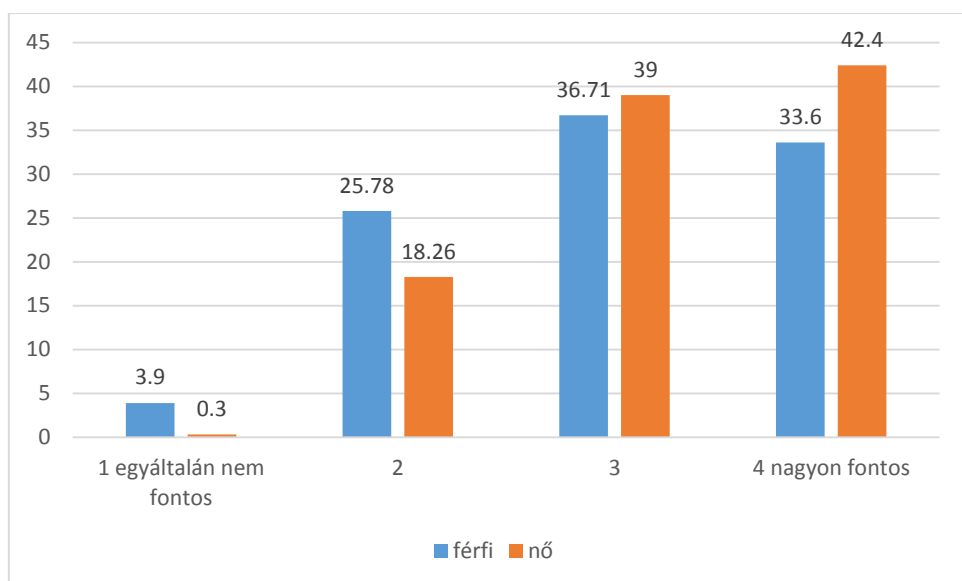
18. ábra: Mennyire fontos számodra a tanulás? (%)

19. ábra: Mennyire fontos számodra a szakmai érvényesülés? (%)

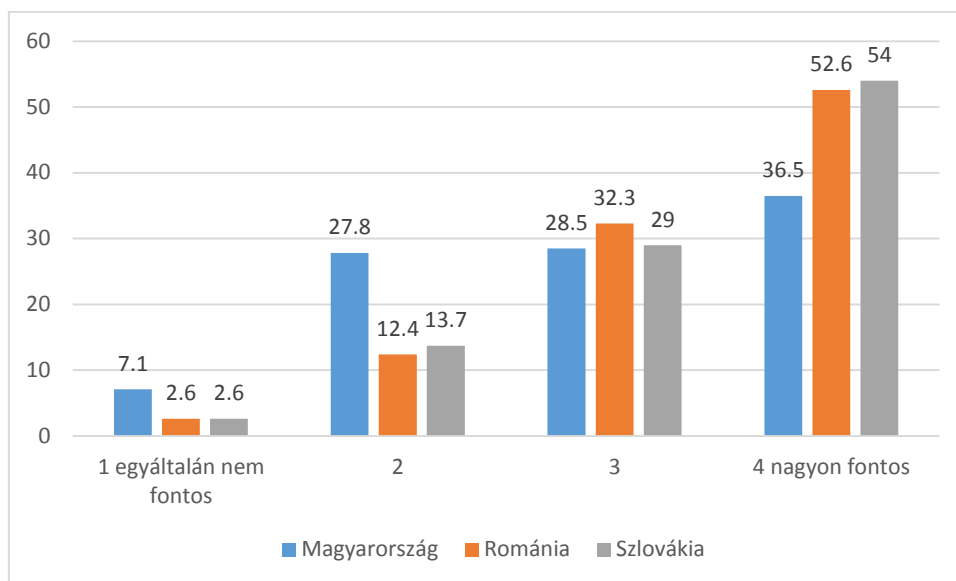

20. ábra: Mennyire fontos számodra a változatos élet? (%)

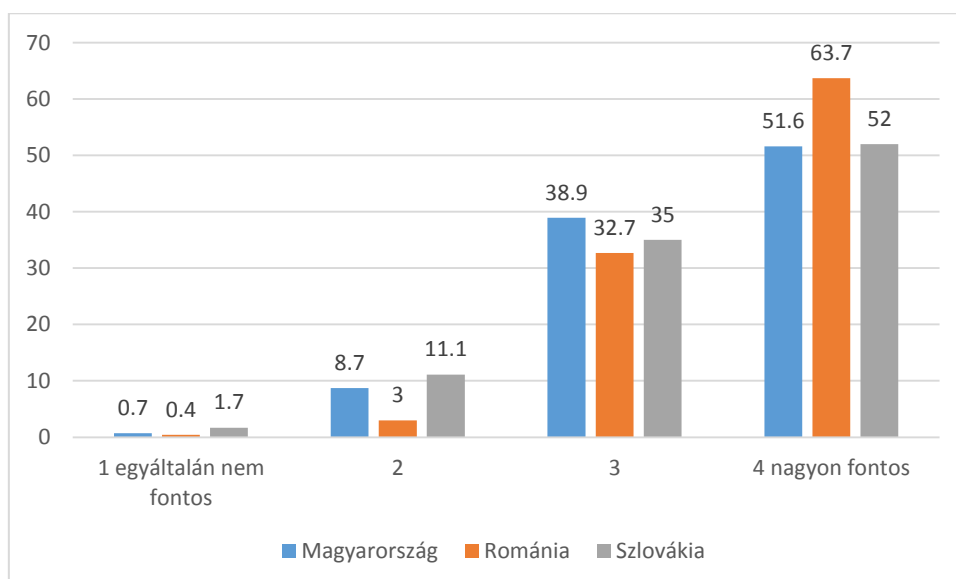
Országokénti bontásban a magyarság a külföldi magyar régió fiataljai számára jelentősen fontosabb értékesebb érték, mint a magyarországiak számára. A két régió közül a Szlovákiában élő magyar ifjúság 54%-ának, a Romániában élők 52%-ának nagyon fontos szerepet tölt be életükben magyarságuk.

21. ábra: Mennyire fontos számodra a magyarságod? (%)

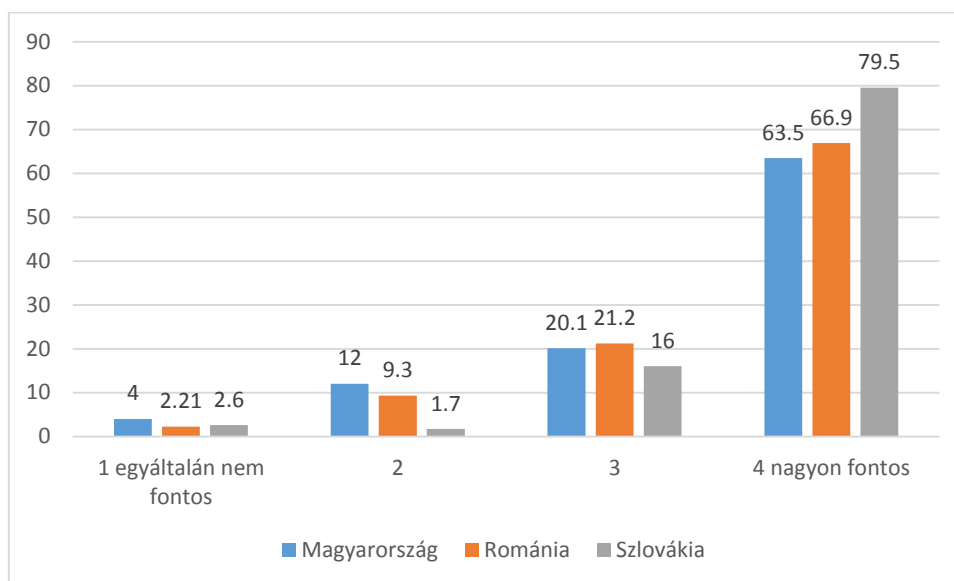

A szakmai érvényesülés tekintetében az erdélyi fiatalok ambíciói a legmagasabbak, közel kétharmaduk tartja nagyon fontos dolognak életében ezt a tényt. (22.ábra) A külhoni magyar régiók közül korábbi kutatási eredmények alapján elmondhatjuk, hogy a szlovákiai magyar fiatalok a legkevésbé tradicionálisak a családi kötelek szintjén, azonban az eredményeink alapján a három ország fiataljai közül számukra a legfontosabb érték a család, illetve a családalapítás. (23. ábra)

22. ábra: Mennyire fontos számodra a szakmai érvényesülés? (%)

23. ábra: Mennyire fontos számodra a család/családalapítás? (%)

3. Problématérkép

Az ifjúságot érintő nehézségekkel kapcsolatos véleményüket két különböző típusú kérdéskörben fejthették ki a válaszadók, egyrészt az általunk felsorolt problémák mértékét határozták meg, másrészt nyílt kérdésben, szabadon nyilatkozhattak arról mit tartanak az ifjúság leglényegesebb problémáinak. A magyarországi fiatalok számára az anyanyelven való továbbtanulás lehetőségének hiánya, és az államnyelv nem megfelelő ismerete nem okozhat gondot, azonban a két külhoni magyar régió fiataljai sem ezt hangsúlyozták. Az elsődleges problémák a jövőben bekövetkező nehézségekre irányulnak, és főként a materiális javak hiányával kapcsolatosak. Ezt követik a saját hozzáállásukkal szemben megfogalmazott kritika, ugyanis mind a céltalanságot, mind az értéknélküliséget korosztályuk komoly gondjaként határozzák meg. Az önállóan megfogalmazott problémahalmaz döntő részét az anyagi javakkal való elégedetlenséget érintő gondok alkotják, azonban a generáció értékrendjével összefüggő negatív hangok is megjelentek:

„Az egyik fő probléma a nemtörődömség...”

„Az identitásbeli, közösségi talajtalanságot és az egyéni, közösségi horizontnélküliséget.”

„Az egyik fő gondnak tartom a fiatalság körében elterjedt alkohol, és drogfogyasztást, ami kihat az egyetemi teljesítményükre, valamint céltalansághoz és szellemi leépüléshez vezet.”

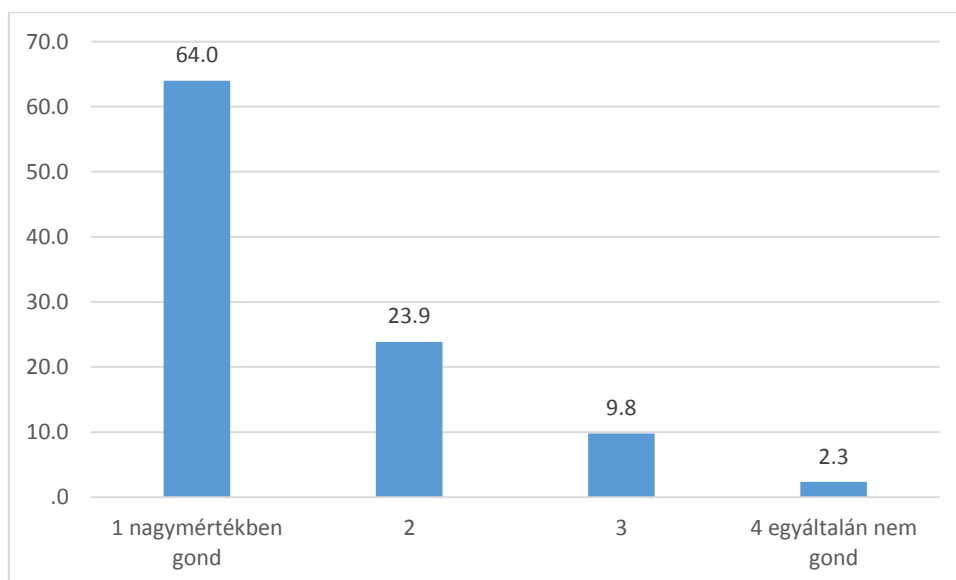
4. táblázat: Probléma értékelés

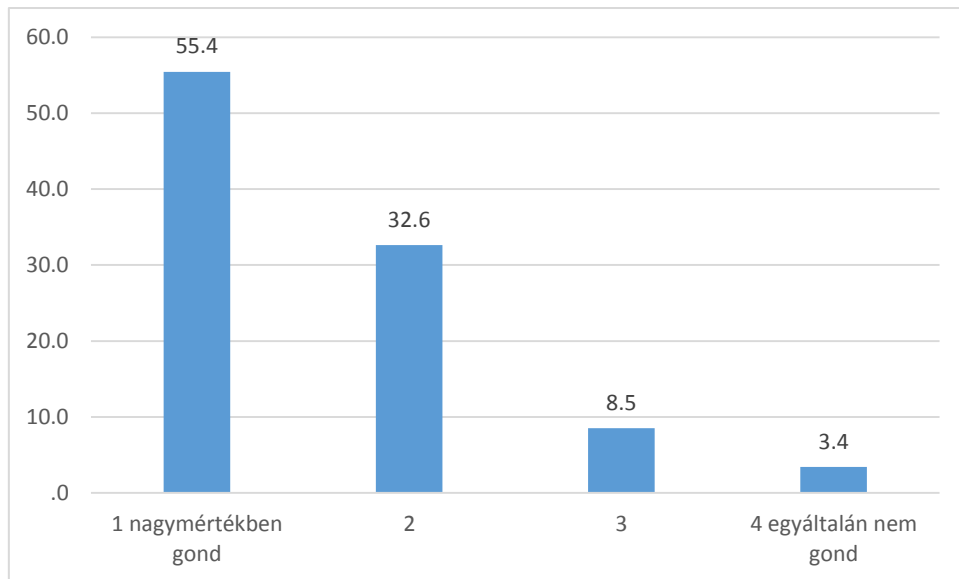
1.	munkanélküliség	1,51
2.	pénztelenség	1,6
3.	kiszámíthatatlan jövő	1,61
4.	céltalanság	1,66
5.	értéknélküliség	1,88
6.	elvándorlás	1,88
7.	növekvő társadalmi egyenlőtlenségek	1,9
8.	államnyelv nem megfelelő ismerete	1,98
9.	tanulási lehetőségek beszűkülése (anyagi okok miatt)	2,05
10.	anyanyelven való továbbtanulási lehetőségek hiánya	2,26

1-nagymértékben gond, 4-egyáltalán nem gond

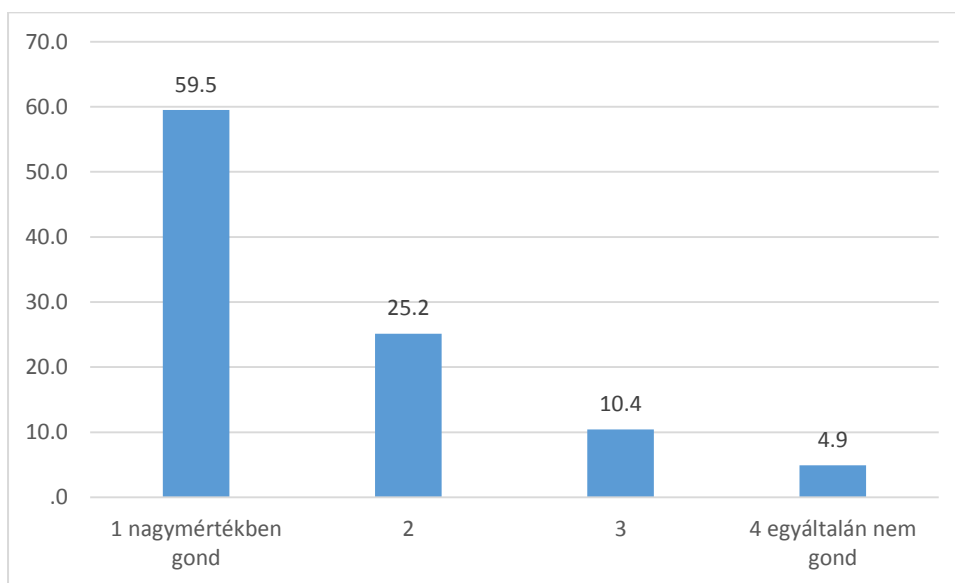
24. ábra: Kérünk, értékeld az alábbi kihívásokat, hogy milyen mértékben jelentenek gondot véleményed szerint a mai fiatalok számára! (munkanélküliség)

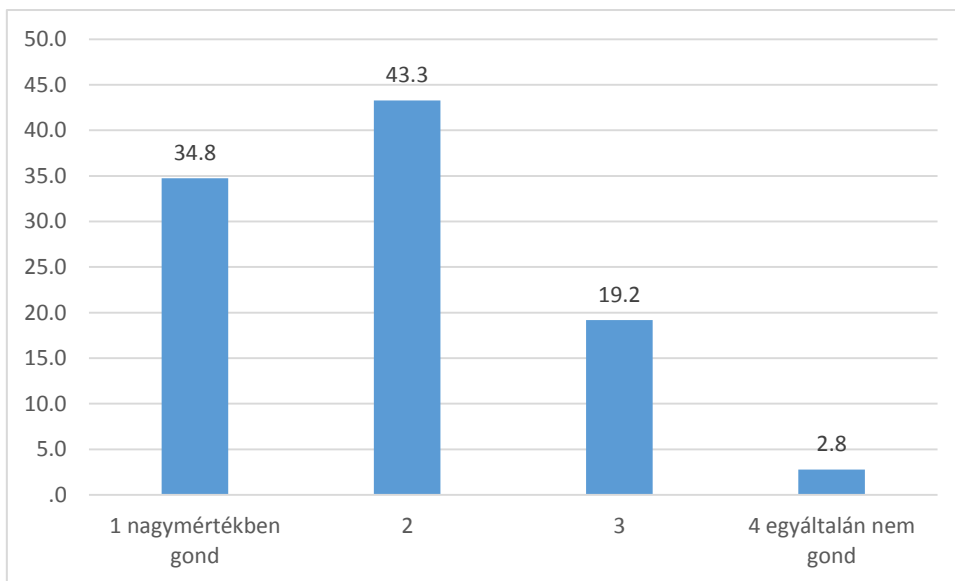
25. ábra: Kérünk, értékeld az alábbi kihívásokat, hogy milyen mértékben jelentenek gondot véleményed szerint a mai fiatalok számára! (pénztelenség)

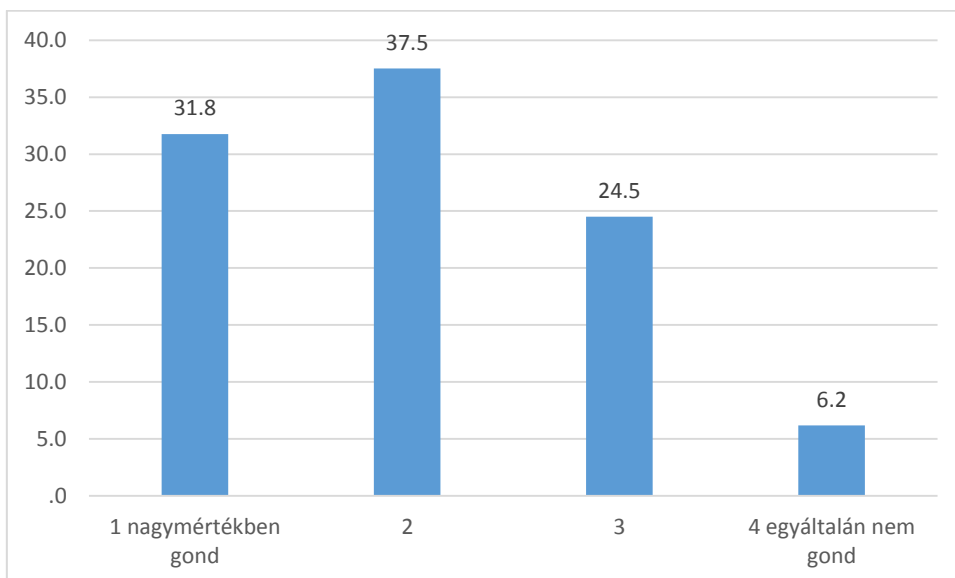
26. ábra: Kérünk, értékeld az alábbi kihívásokat, hogy milyen mértékben jelentenek gondot véleményed szerint a mai fiatalok számára! (kiszámíthatatlan jövő)

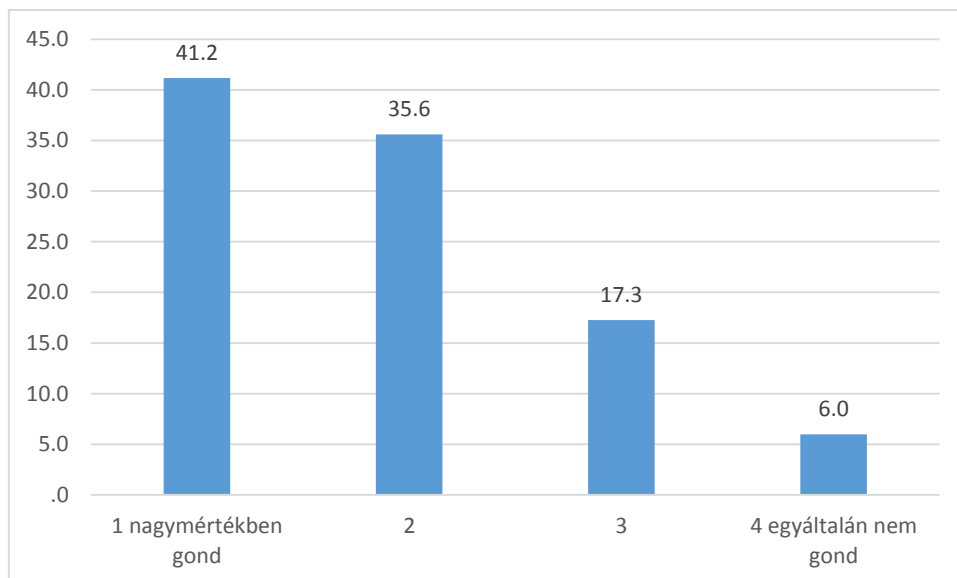
27. ábra: Kérünk, értékeld az alábbi kihívásokat, hogy milyen mértékben jelentenek gondot véleményed szerint a mai fiatalok számára! (növekvő társadalmi egyenlőtlenségek)

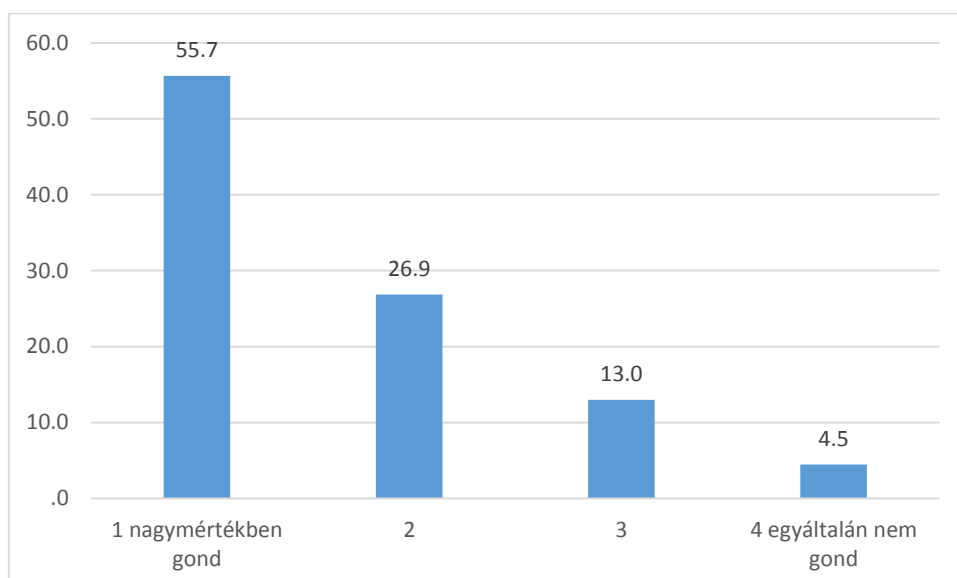
28. ábra: Kérünk, értékeld az alábbi kihívásokat, hogy milyen mértékben jelentenek gondot véleményed szerint a mai fiatalok számára! (tanulási lehetőségek beszűkülése (anyagi okok miatt))

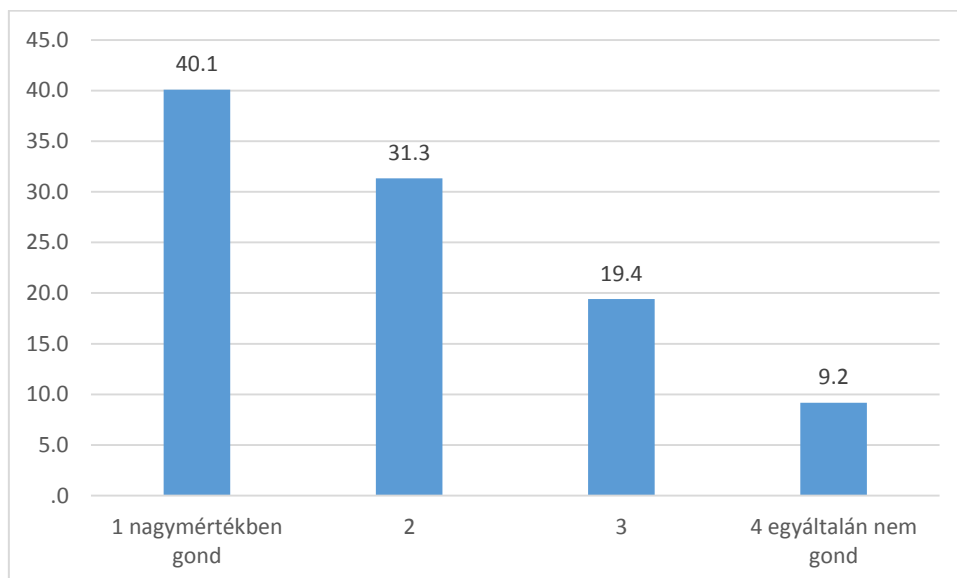
29. ábra: Kérünk, értékeld az alábbi kihívásokat, hogy milyen mértékben jelentenek gondot véleményed szerint a mai fiatalok számára! (értéknélküliség)

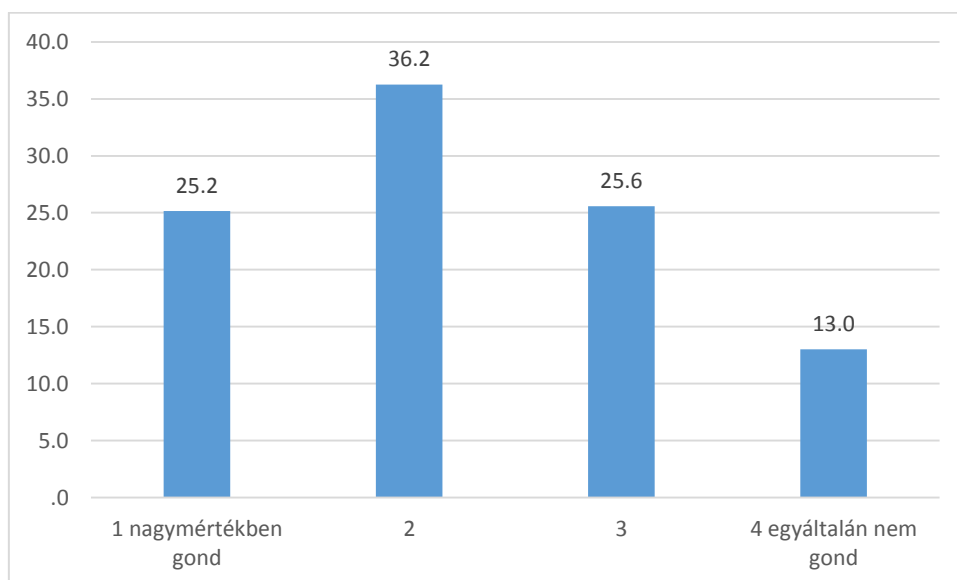
30. ábra: Kérünk, értékeld az alábbi kihívásokat, hogy milyen mértékben jelentenek gondot véleményed szerint a mai fiatalok számára! (céltalanság)

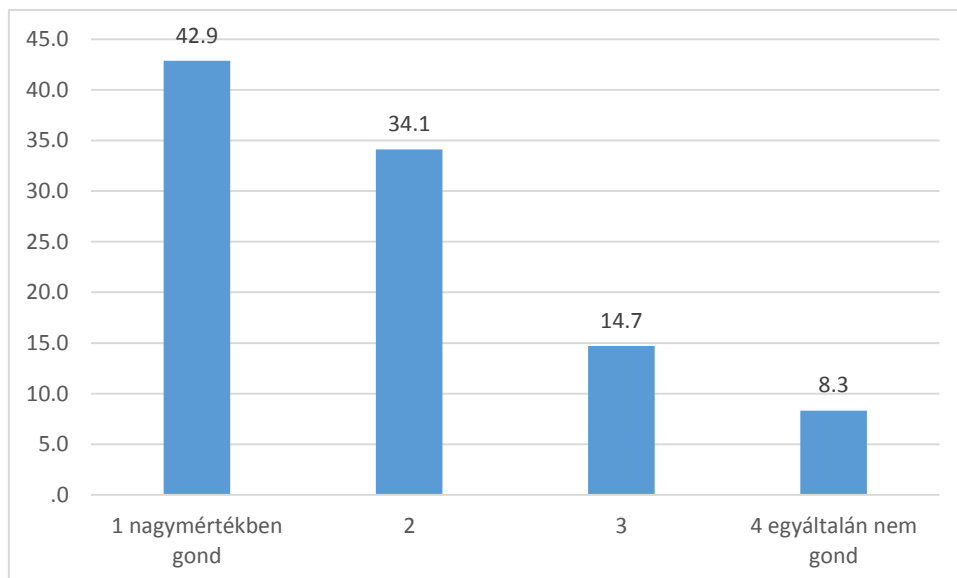
31. ábra: Kérünk, értékeld az alábbi kihívásokat, hogy milyen mértékben jelentenek gondot véleményed szerint a mai fiatalok számára! (az államnyelv nem megfelelő ismerete)

32. ábra: Kérünk, értékeld az alábbi kihívásokat, hogy milyen mértékben jelentenek gondot véleményed szerint a mai fiatalok számára! (az anyanyelven való továbbtanulási lehetőség hiánya)

33. ábra: Kérünk, értékeld az alábbi kihívásokat, hogy milyen mértékben jelentenek gondot véleményed szerint a mai fiatalok számára! (elvándorlás)

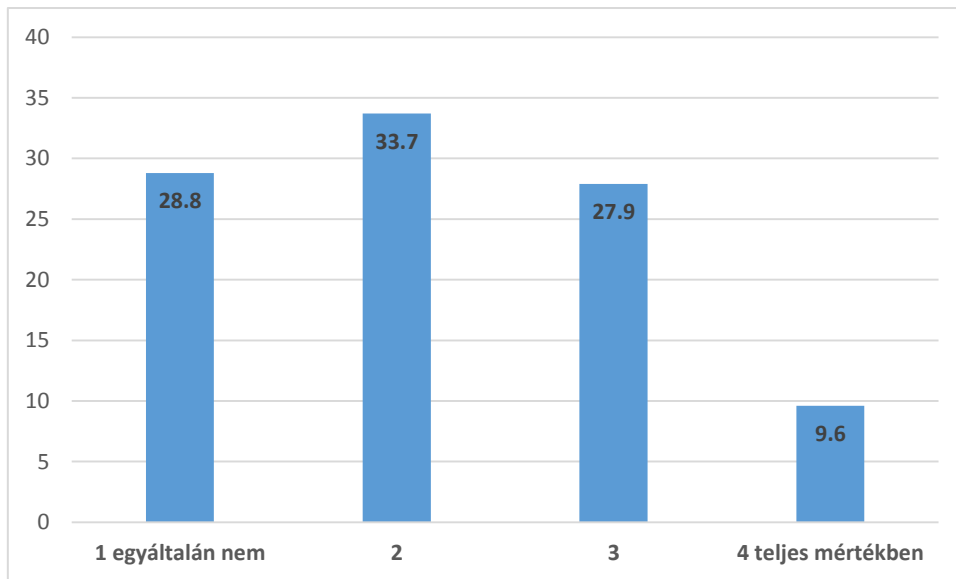
5. Az egyetemi képzéssel való elégedettség

A megkérdezett fiatalok döntő többsége úgy véli, hogy az egyetemi képzés során az elmélet és a gyakorlat nem volt megfelelő súllyal jelen a képzésben, az elmélet túlsúlyát hangsúlyozták ki a gyakorlat rovására.

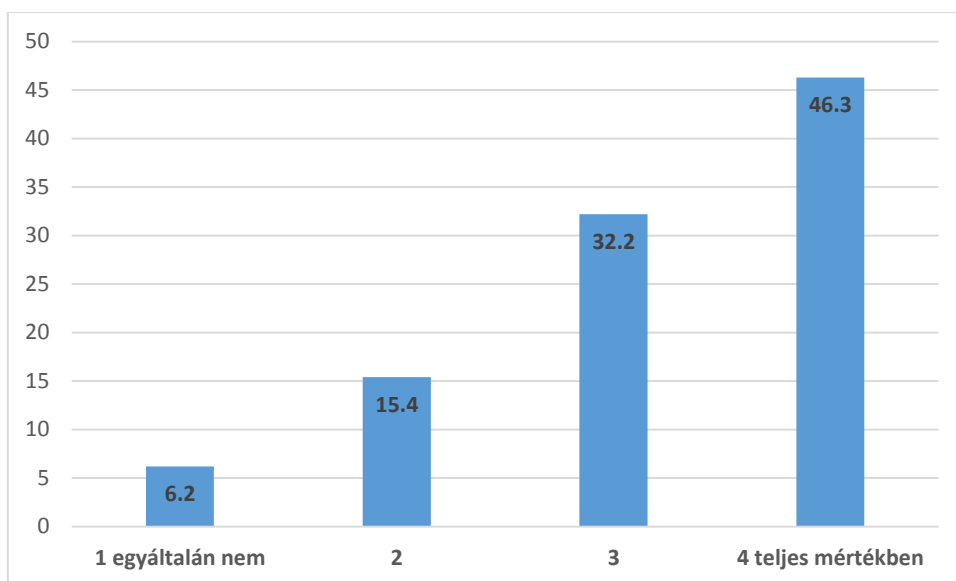
Ugyanakkor, nem gondolják azt, hogy az egyetem az életre készítene fel, de nagyon fontosnak gondolják a személyes és a szakmai kapcsolatok kialakítása szempontjából ezeket az éveket. Ami a piacképes tudás-átadást illeti, leginkább ebben a kérdésben oszlottak meg a vélemények, a megkérdezettek fele-fele arányban gondolják azt, hogy ez az egyetem feladata illetve, hogy nem az egyetem feladata. Legnagyobb arányban a megkérdezettek azzal értették egyet, hogy az egyetemnek fontos közvetítő szerepet kellene betöltenie a munkaerőpiac irányába.

Mennyire ért egyet az alábbi kijelentésekkel:

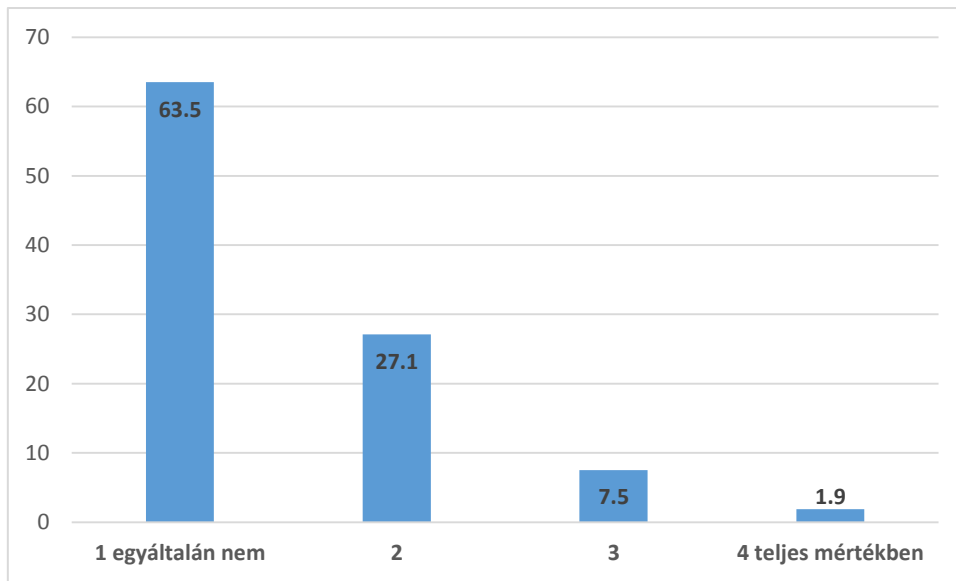
34. ábra: Az egyetemi képzés során az elmélet és a gyakorlat megfelelő súllyal volt/van jelen. (%)

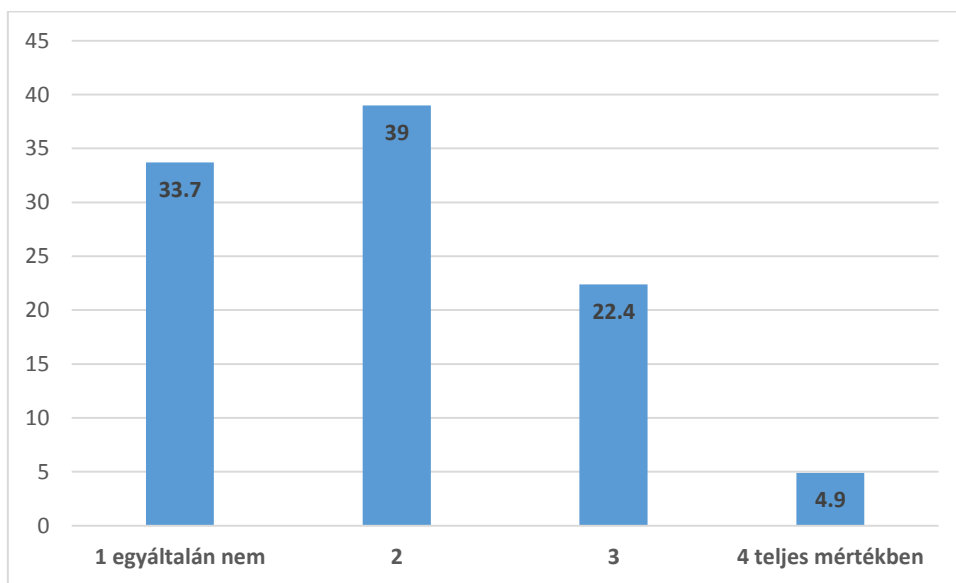
35. ábra: Az egyetemi képzés során túlsúlyban volt/van az elméleti képzés. (%)

36. ábra: Az egyetemi képzés során túlsúlyban volt/van a gyakorlat. (%)

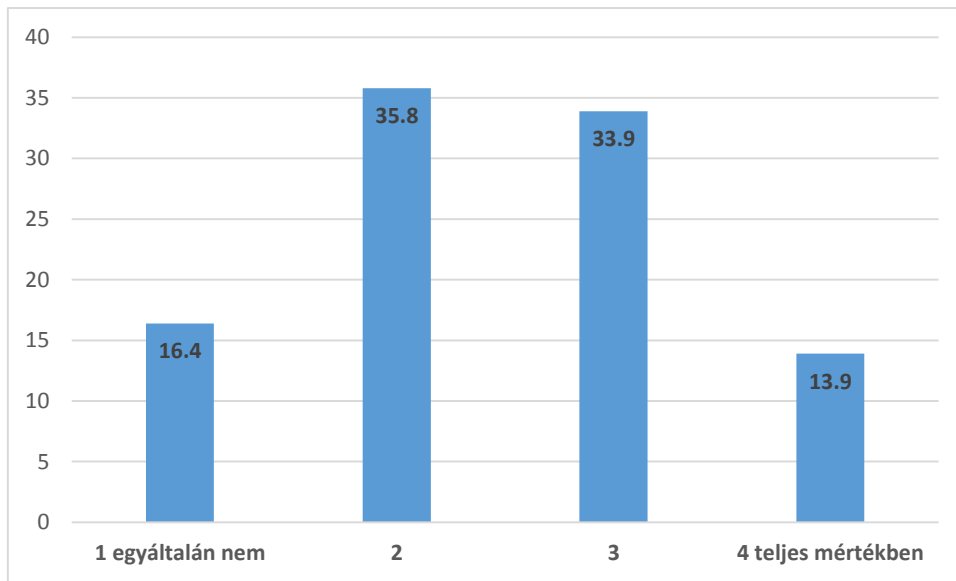

37. ábra: Az egyetemi évek az életre készíteneek fel. (%)

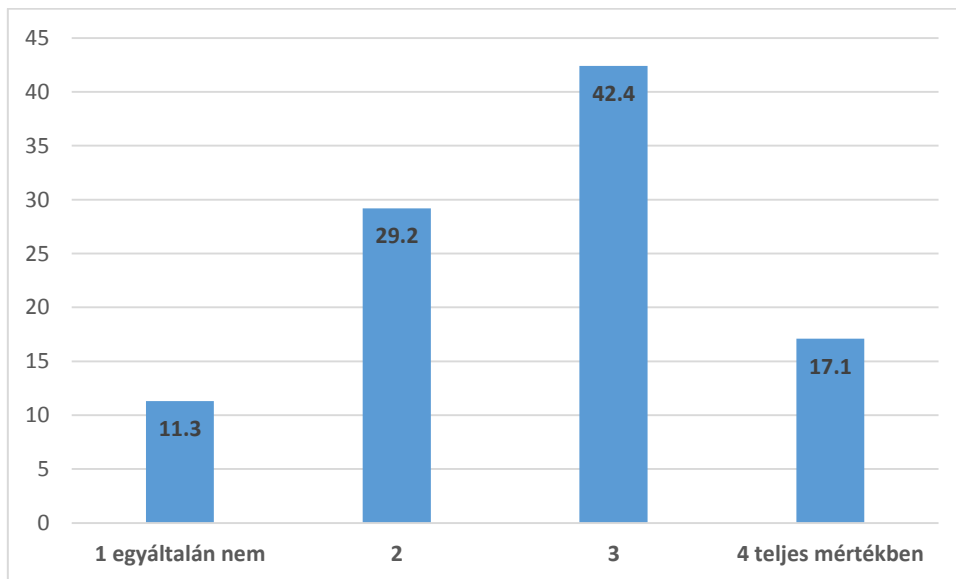

38. ábra: Az egyetemi képzés lényege a piacképes tudás átadása. (%)

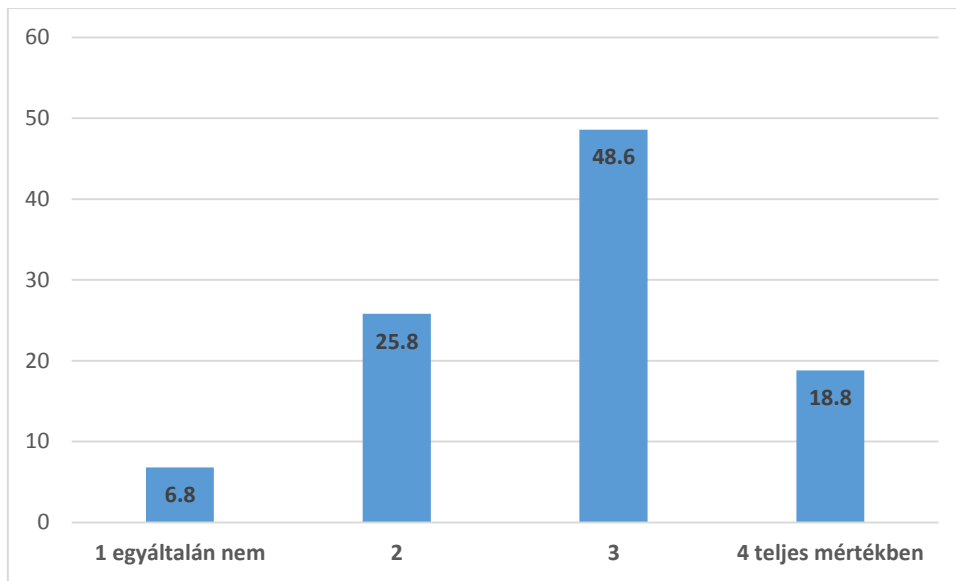

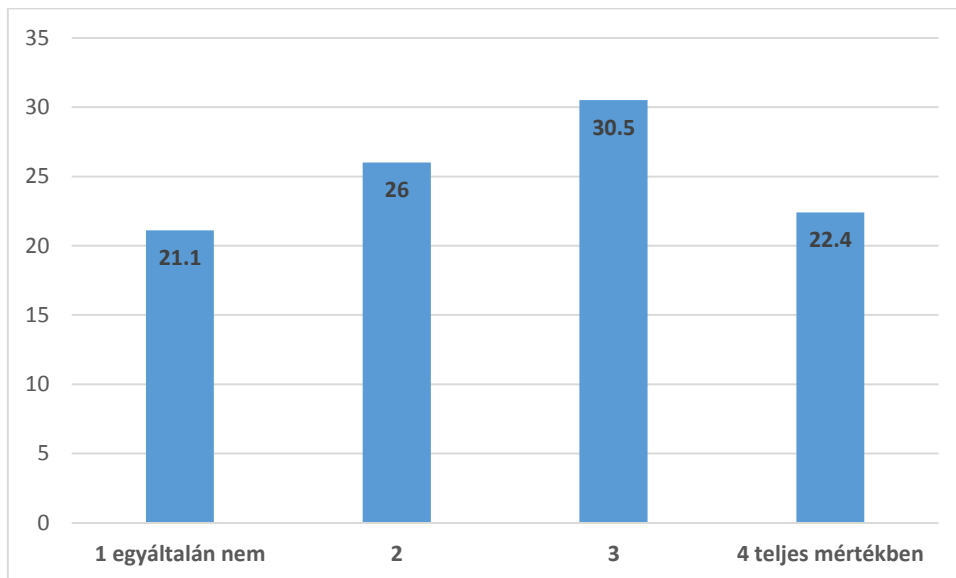
39. ábra: Az egyetemi évek a szakmai kapcsolatok kialakítása szempontjából a leglényegesebbek. (%)

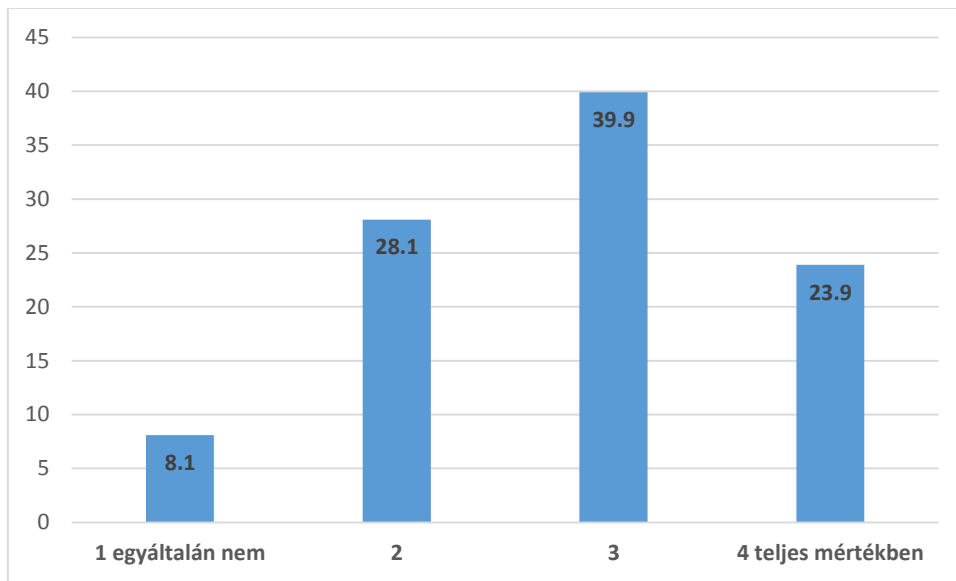
40. ábra: Az egyetemi évek a személyes kapcsolatok kialakítása szempontjából a leglényegesebbek. (%)

41. ábra: Az egyetemi évek a felnőttkor leg gondtalanabb évei. (%)

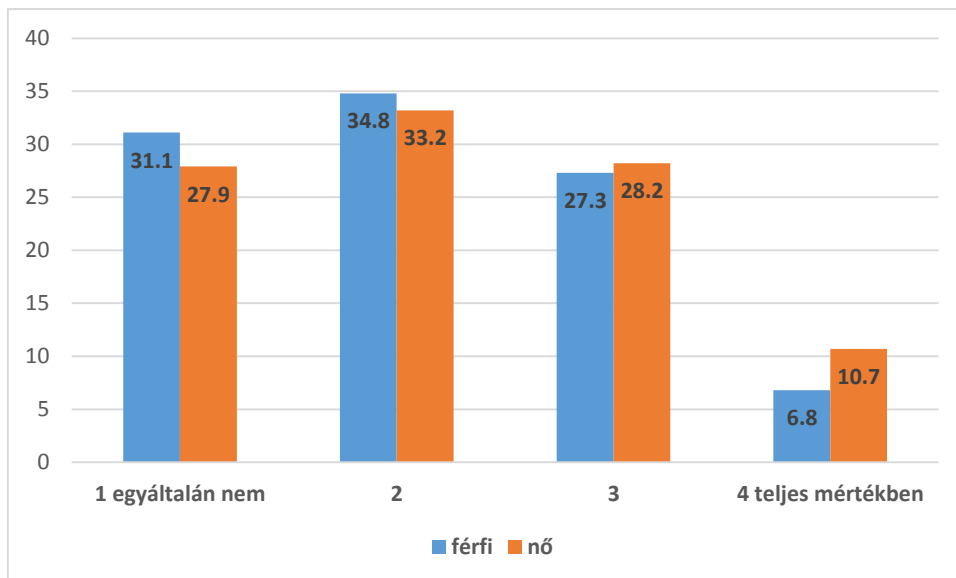

42. ábra: Az egyetem feladata közvetíteni a hallgatók és a munkaerőpiac között. (%)

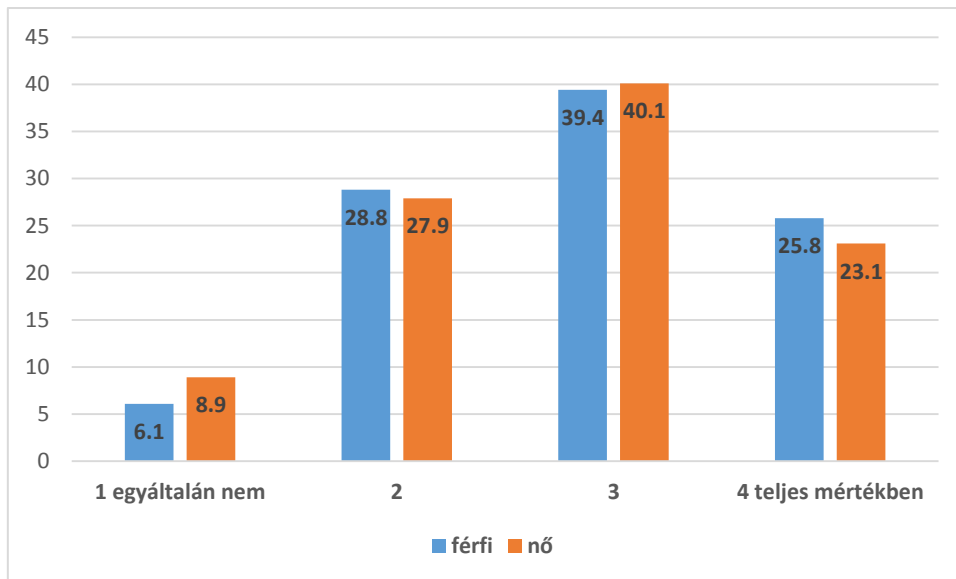

Nemek szerinti bontásban nincs szignifikáns eltérés az egyetemi oktatás megítélésében.

43. ábra: Az egyetemi képzés során az elmélet és a gyakorlat megfelelő súllyal volt/van jelen. (Nemek szerint: %)

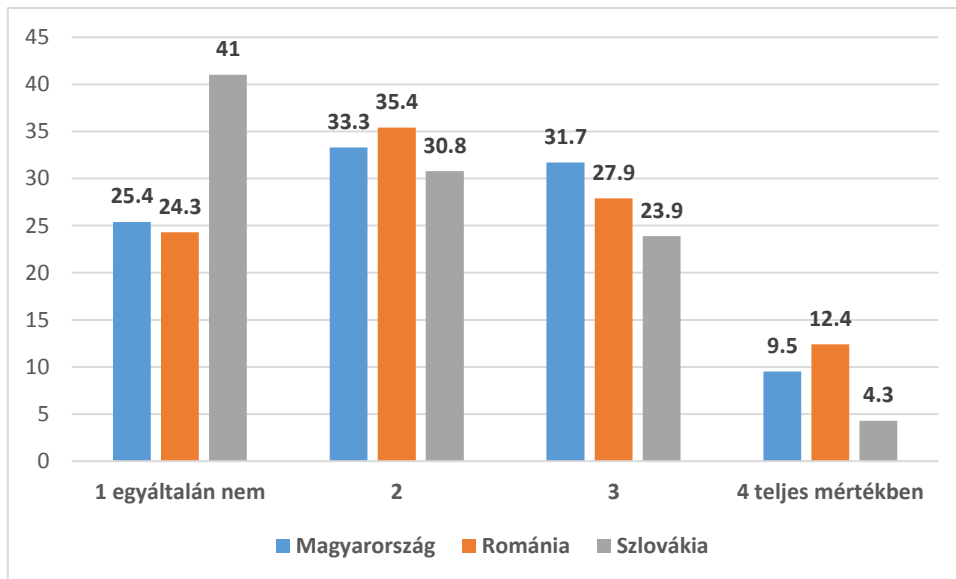
44. ábra: Az egyetem feladata közvetíteni a hallgatók és a munkaerőpiac között. (Nemek szerint: %)

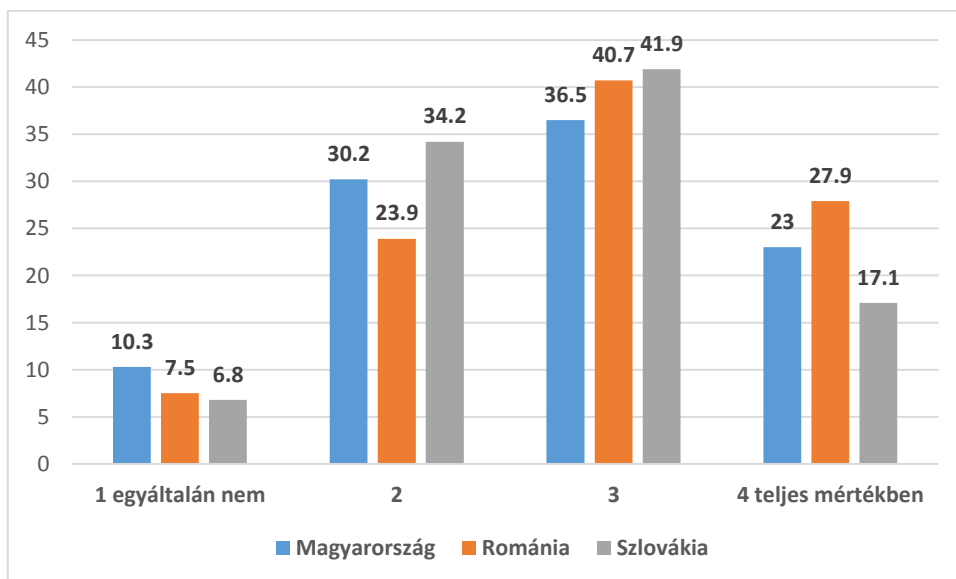
Ha országok szerinti bontásban vizsgáljuk meg, hogy milyenek ítélik a fiatalok az egyetemi képzés során az elmélet és gyakorlat jelenlétét akkor azt láthatjuk, hogy a szlovákiai fiatalok jelentősebb hányada gondolja ezt nem megfelelőnek, az ő esetükben jelentősebb az elégedetlenség, mint a magyarországi és romániai fiatalok esetében. De mindnyájan úgy látják, hogy az egyetemi képzés során az elmélet túlsúlyban volt, a gyakorlat pedig alulreprezentáltan volt jelen.

Abban is egyetértenek a megkérdezett fiatalok, származási országra való tekintet nélkül, hogy az egyetem feladata a munkaerőpiac fele közvetíteni, segíteni hallgatóik elhelyezkedését. A romániai fiatalok gondolják leginkább így, hogy az egyetemnek fontos lenne betölteni ezt a közvetítőszerepet a munkaerőpiac fele.

45. ábra: Az egyetemi képzés során az elmélet és a gyakorlat megfelelő súllyal volt/van jelen. (Országok szerint: %)

46. ábra: Az egyetem feladata közvetíteni a hallgatók és a munkaerőpiac között. (Országok szerint: %)

6. Egyéni kompetenciák fejlődése, nyelvismeret

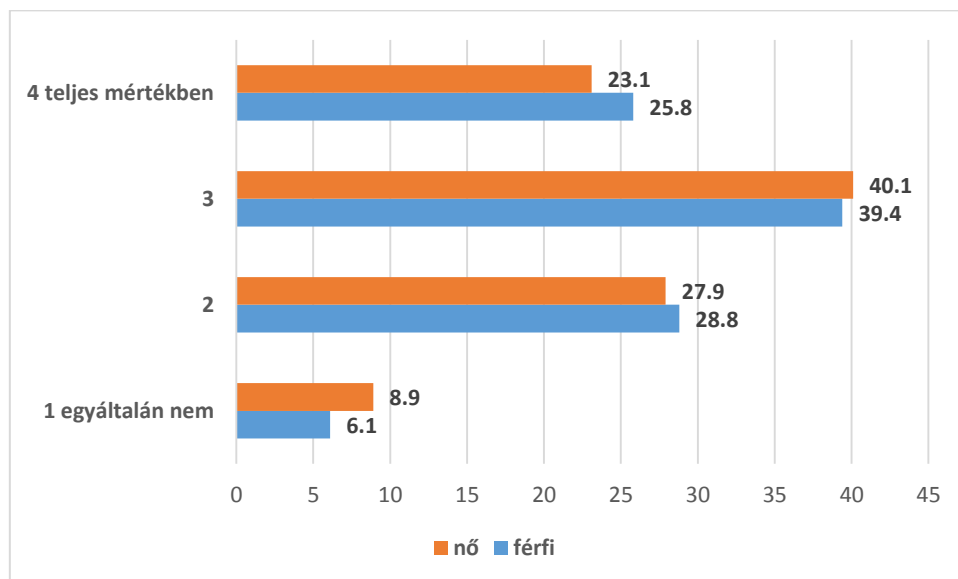
Az egyéni kompetenciák fejlődését nemek szerinti bontásban vizsgáltuk meg, az eredményeket százalékos bontásban jelenítjük meg.

Bár az általunk vizsgált egyéni kompetenciák nagy részéről a megkérdezettek úgy nyilatkoztak, hogy fejlődtek az egyetemi képzés során, ezek mértéke eltérő a különböző kompetenciák esetében. Egyértelműen a szakmai tudás fejlődését, az általános műveltséget emelték ki nagyobb arányban, illetve a társas együttélés jellemzőit: az alkalmazkodó képességet, toleranciát, valamint a

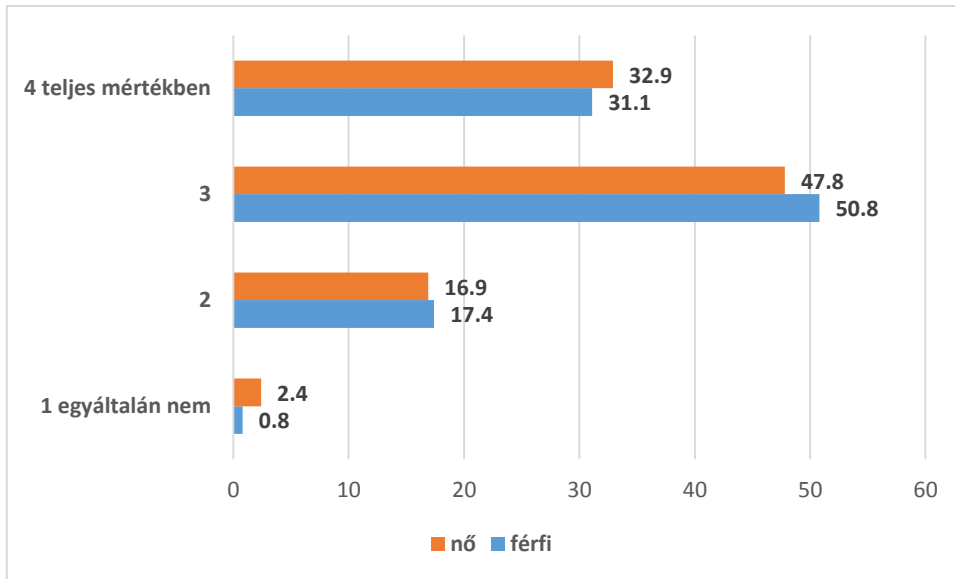
kommunikációs képességet és vitakészséget. Nemek szerinti bontásban különbségeket regisztráltunk, hiszen a nők jelentősebb arányban gondolták azt, hogy az egyetemi képzés során fejlődött a szociális érzékenységük, társadalmi szerepvállalásuk, stresszkezelésük, idegen nyelvi kommunikációjuk, toleranciájuk és alkalmazkodó képességük, mint férfi társaiké. Fordított tendenciával nem találoztunk, nincs olyan kompetencia, amelyről a férfiak szignifikánsan nagyobb arányban gondolnák azt, hogy erőteljesebben fejlődött egyetemi éveik alatt, mint a nők.

Az egyetemi képzés során mit gondolsz, mely kompetenciáid milyen mértékben fejlődtek?

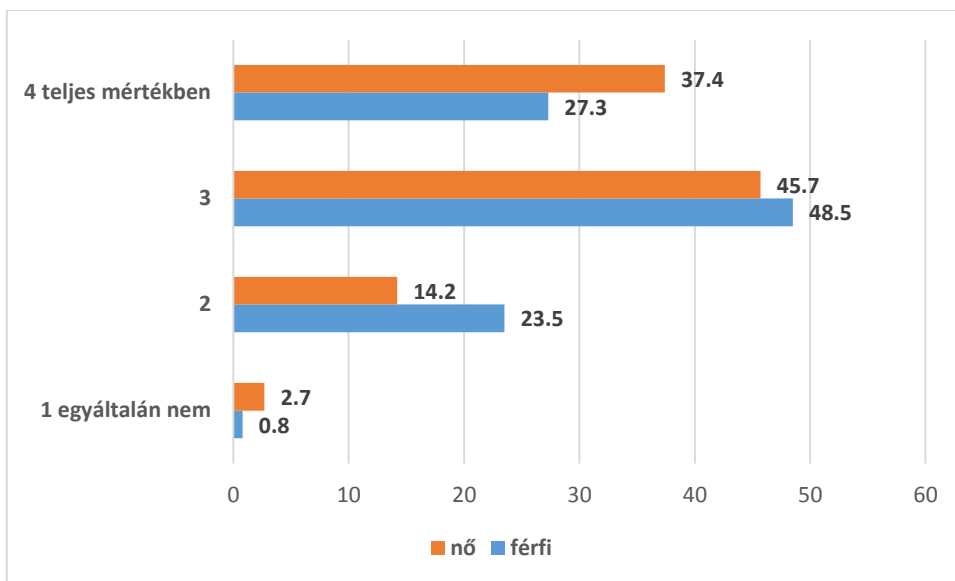
47. ábra: Kezdeményezőkézség: (%)

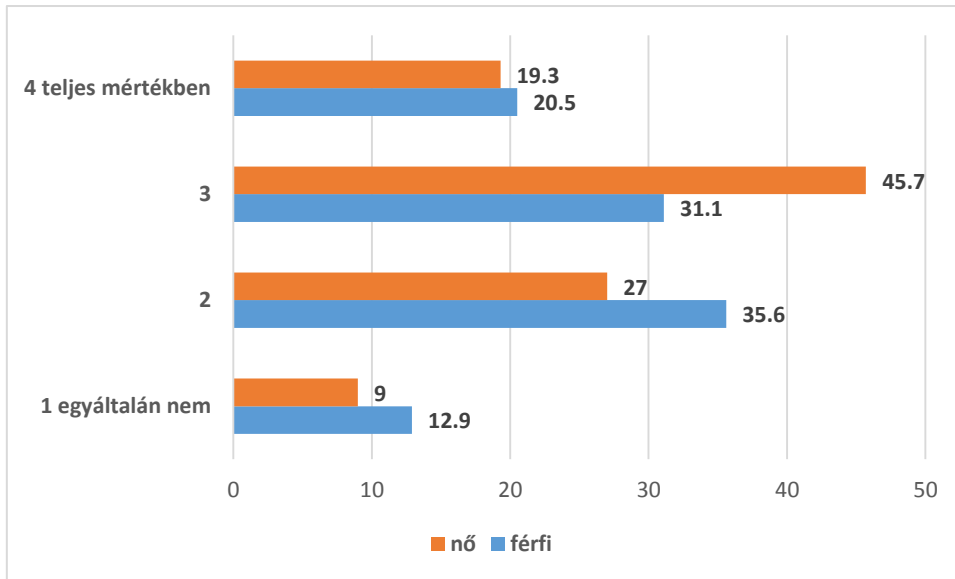
48. ábra: Problémamegoldó képesség: (%)

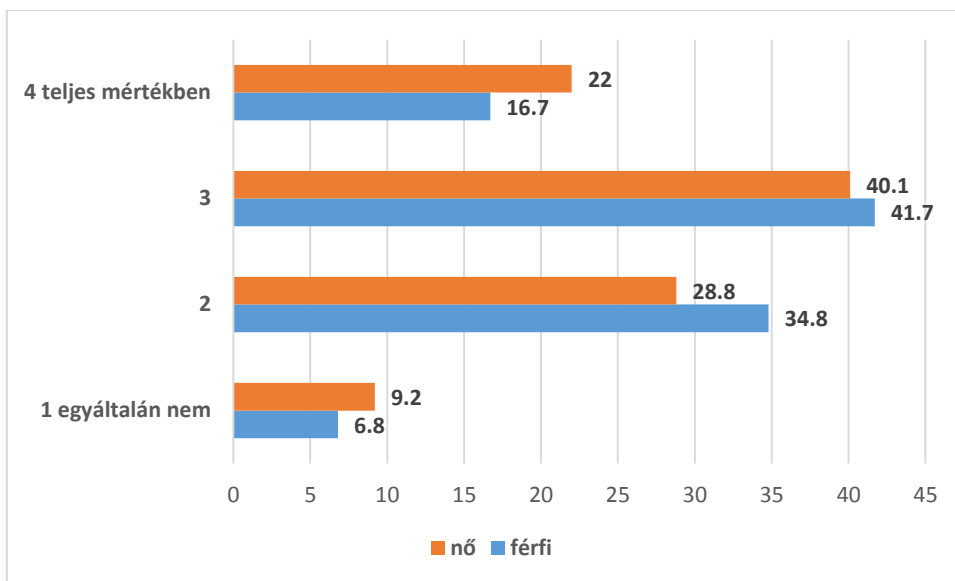
49. ábra: Kommunikációs készség: (%)

50. ábra: Szociális érzékenység: (%)

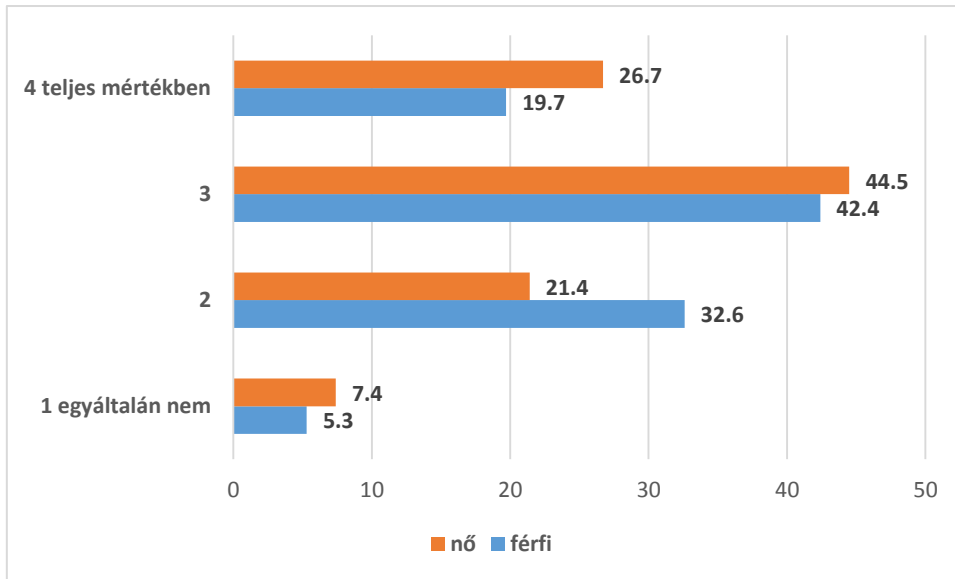

51. ábra? Kreativitás: (%)

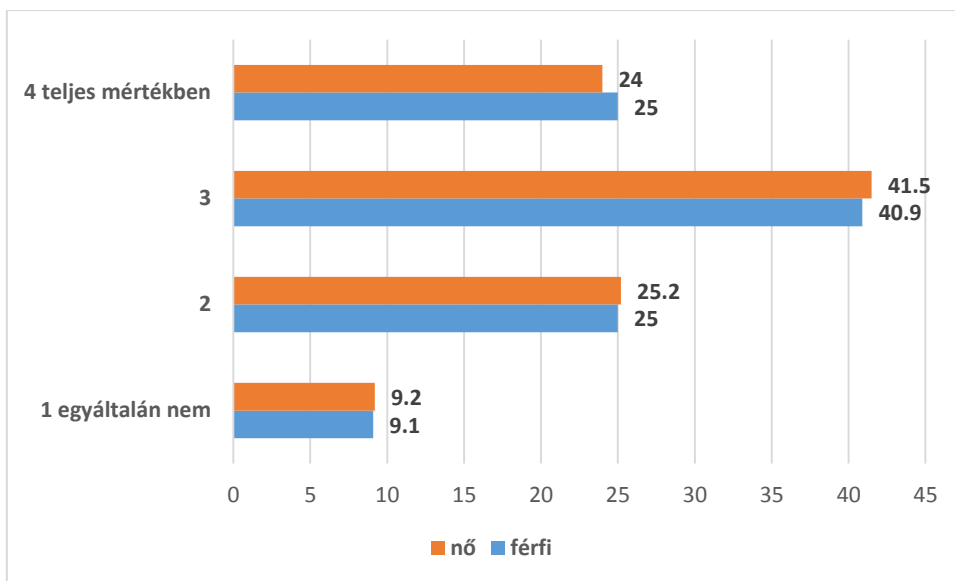

52. ábra: Önkifejezés: (%)

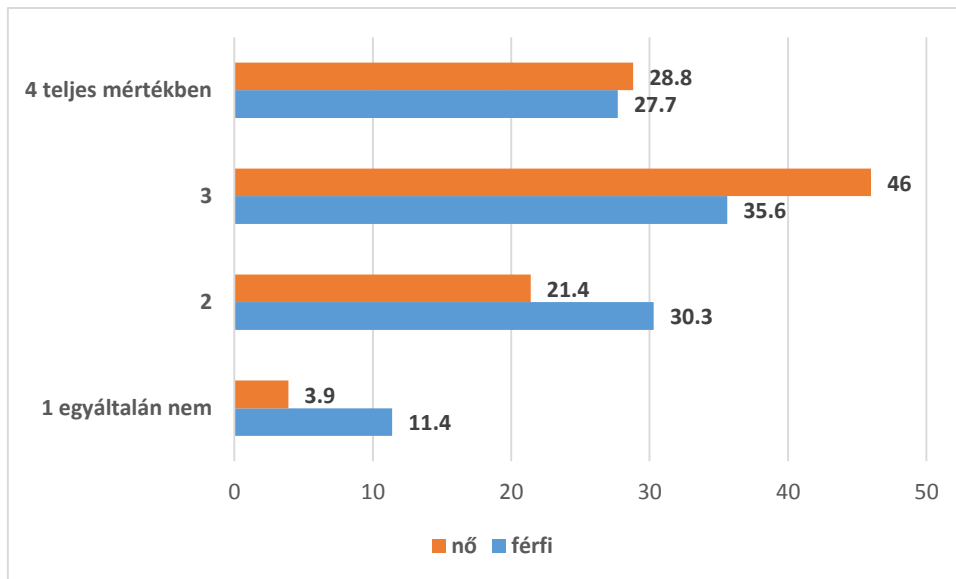

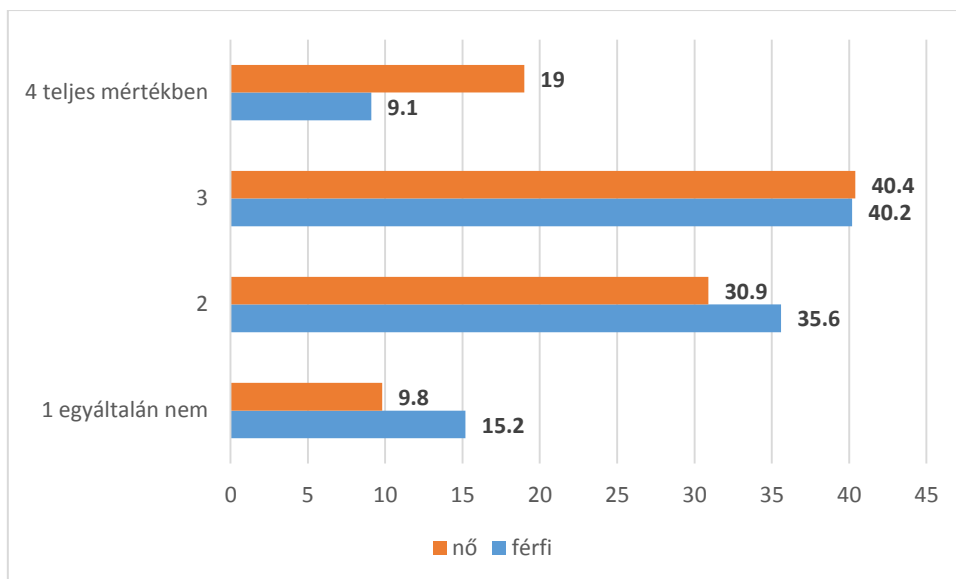
53. ábra? Vitakészség: (%)

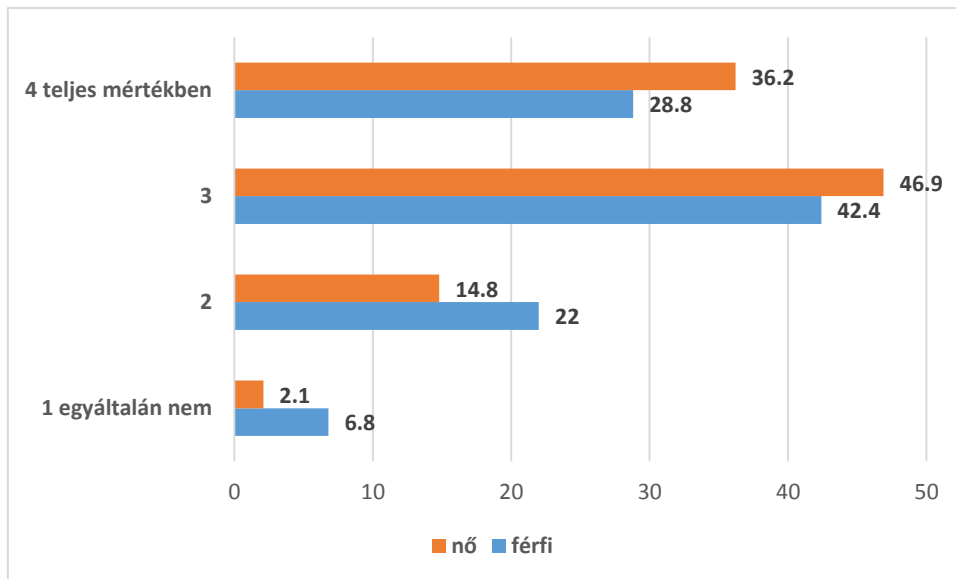
54. ábra: Tolerancia: (%)

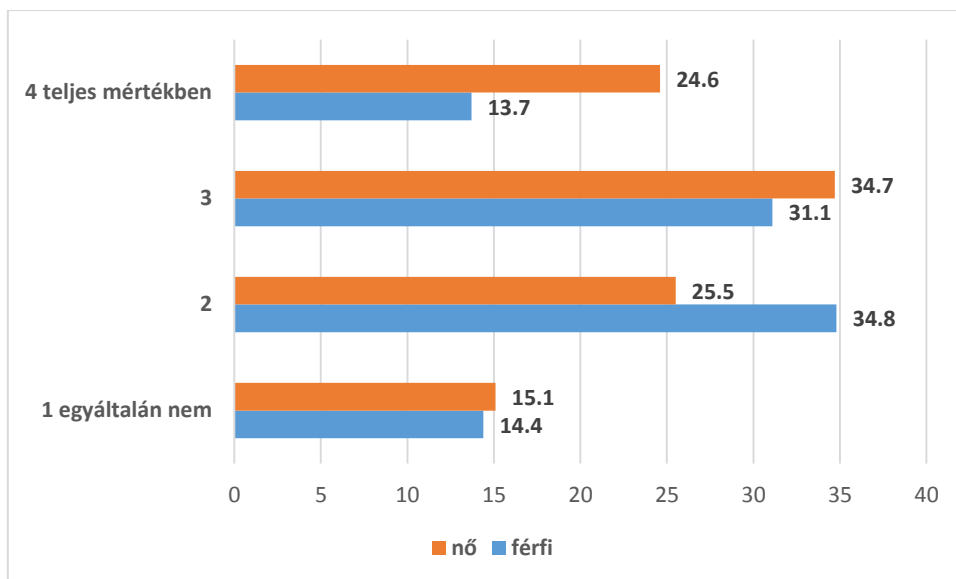
55. ábra: Társadalmi szerepvállalás: (%)

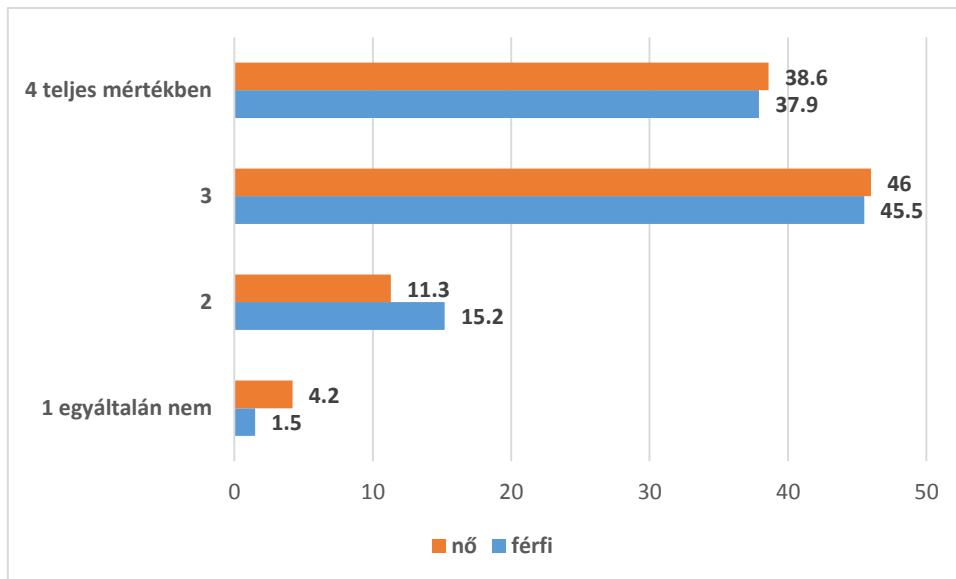
56. ábra: Alkalmazkodóképesség: (%)

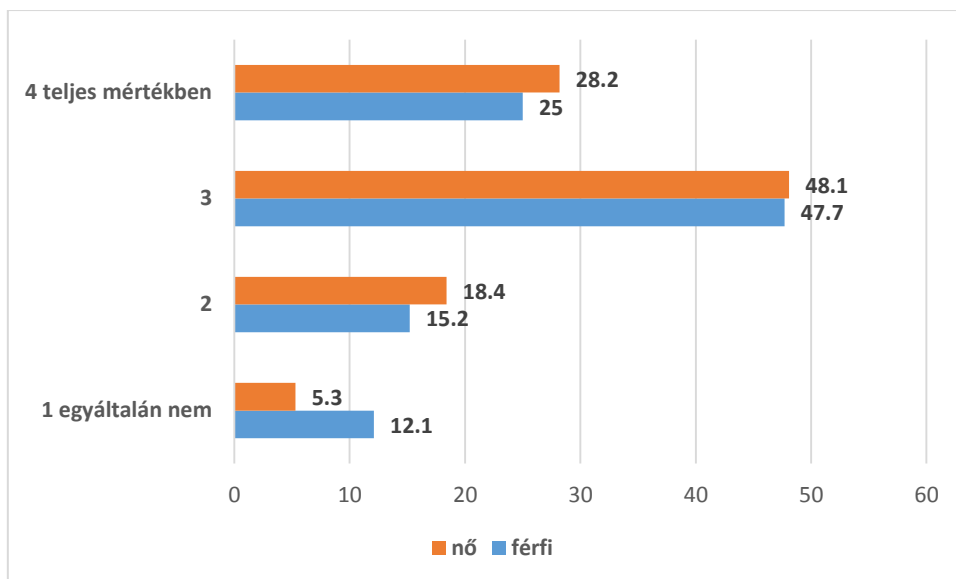
57. ábra: Stresszkezelés: (%)

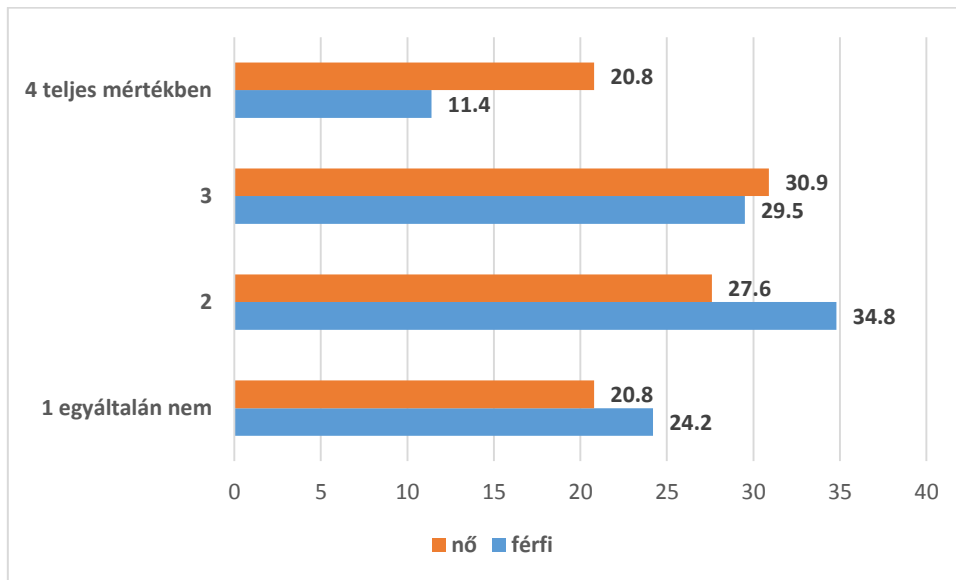
58. ábra: Szakmai tudás: (%)

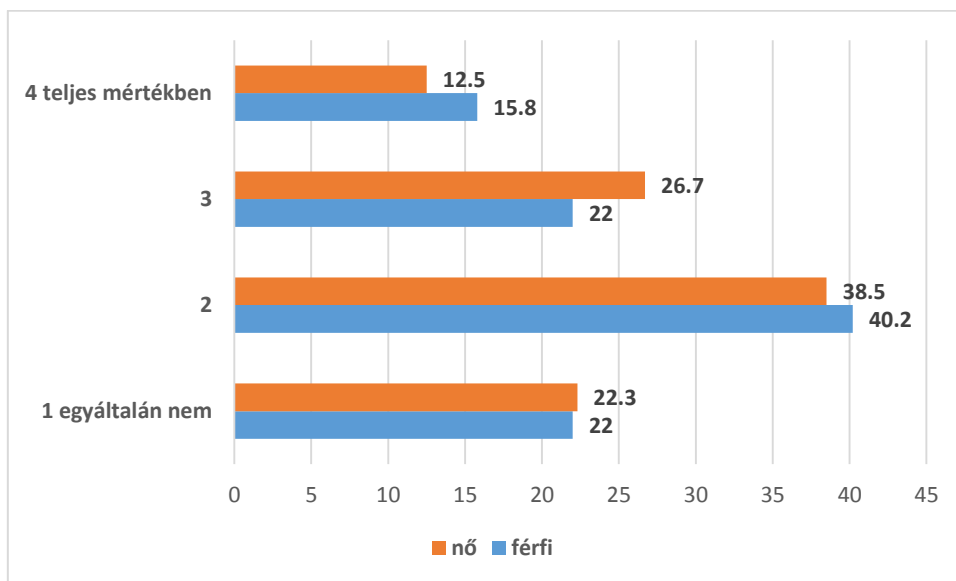
59. ábra: Általános műveltség: (%)

60. ábra: Idegen nyelvi kommunikáció: (%)

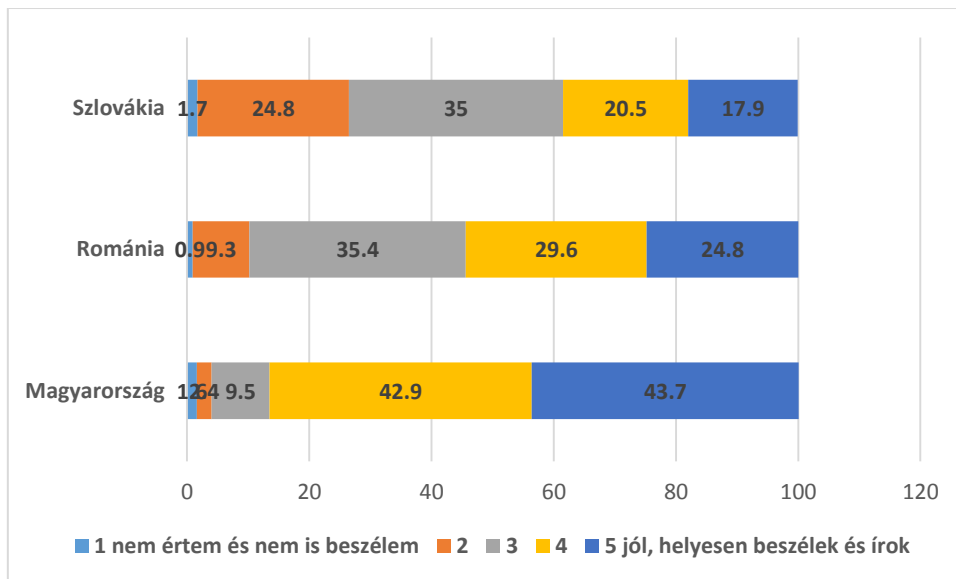

61. ábra: Infokommunikációs eszközökben való jártasság (IKT): (%)

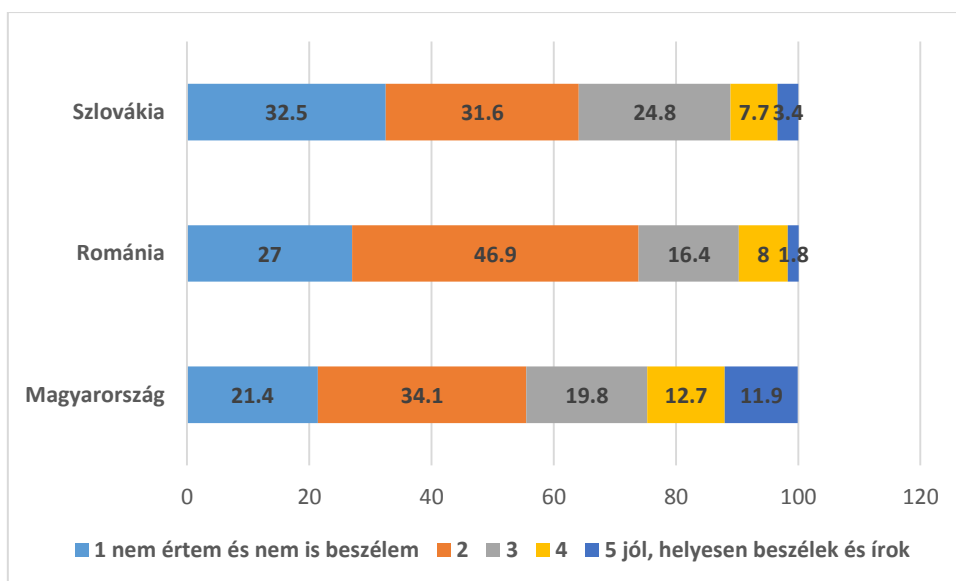

Ami a nyelvismeretet illeti, országonkénti bontásban elemeztük az eredményeket. Önbevallás alapján a szlovákiai fiatalok döntő többsége (közel 80%) jól és nagyon jól beszél szlovákul. Hasonló képet kapunk a romániai fiatalok román nyelv ismeretéről is (közel 75%). Olaszul, spanyolul és franciául mindhárom ország fiataljai közül csak kis arányban beszélnek. Az angol és a német nyelvtudást az alábbi ábrákon szemléltetjük.

62. ábra: Az angol nyelv ismerete a három országban (%):

63. ábra: A német nyelv ismerete a három országban (%):

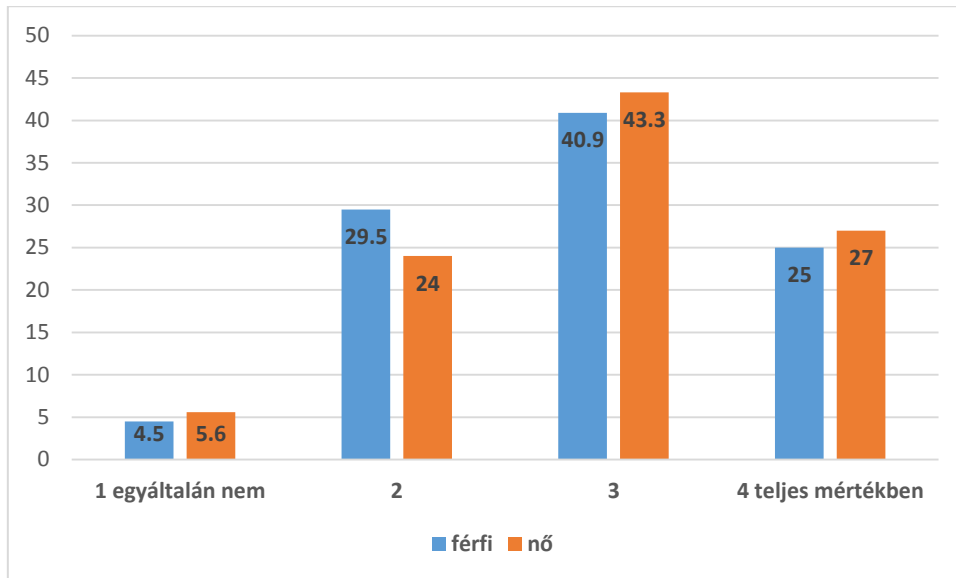
Mindkét idegen nyelv esetében a magyarországi fiatalok körében a legmagasabb az azt jól beszélők aránya, az angol esetében őket a romániai fiatalok, a német nyelv esetében pedig a szlovákiai fiatalok nyelvismerete követi.

Mennyire gondolod fontosnak a felsorolt szempontokat egy munkahely esetében?

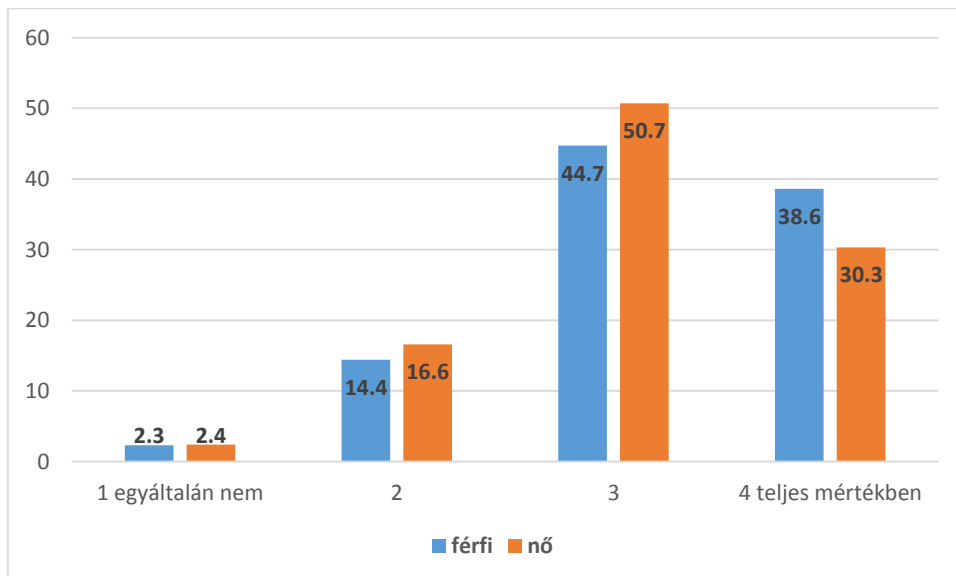
Mit gondolnak a fiatalok fontosnak egy munkahely esetében, nemek szerinti bontásban? A továbbiakban ezt mutatjuk be. Bár nemek szerint ez esetben nem találtunk szignifikáns eltéréseket az

kirajzolódik, hogy nem minden szempont bír egyforma jelentőséggel egy munkahely esetében. A legfontosabb szempontok mindkét nem esetében a végzettségnek megfelelő munka, a megfelelő bérezés, illetve a továbbképzési lehetőségek megléte, valamint a lojalitás értékelése.

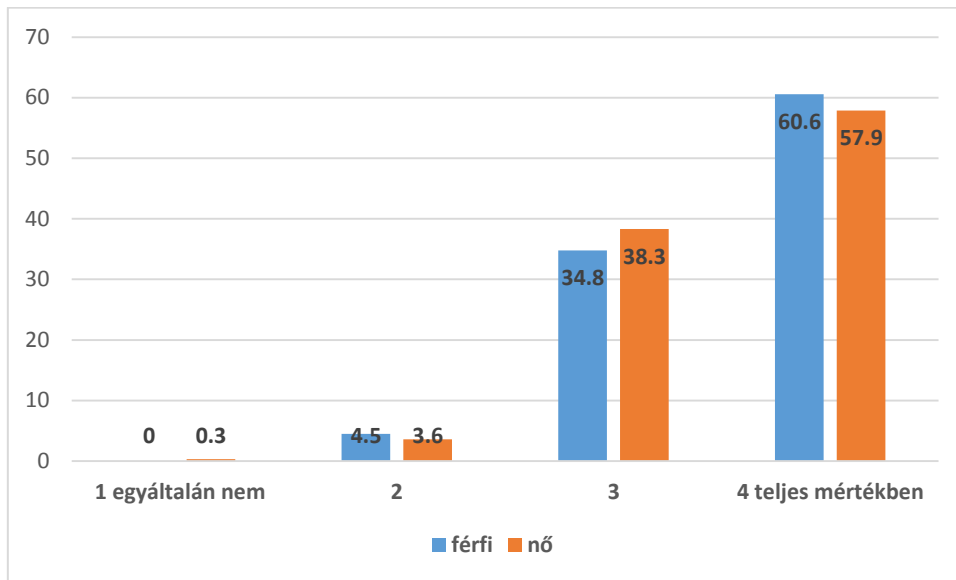
64. ábra: A rugalmas időbeosztás és változatos munka fontosabb, mint a bérezés (%):

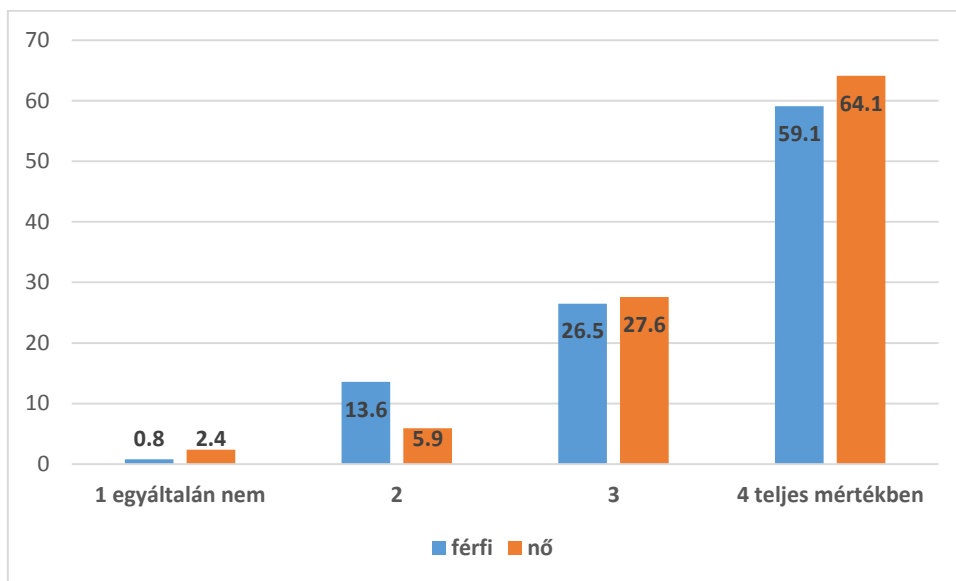
65. ábra: Kiszámítható előrelépési lehetőség (%)

66. ábra: Megfelelő bérezés (%):

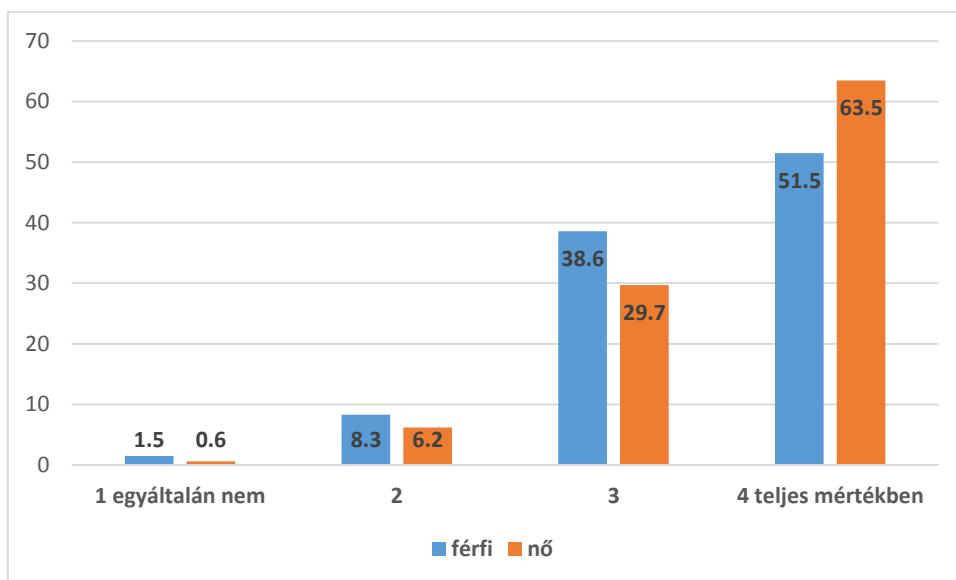

67. ábra: A végzettségnek megfelelő munka (%):

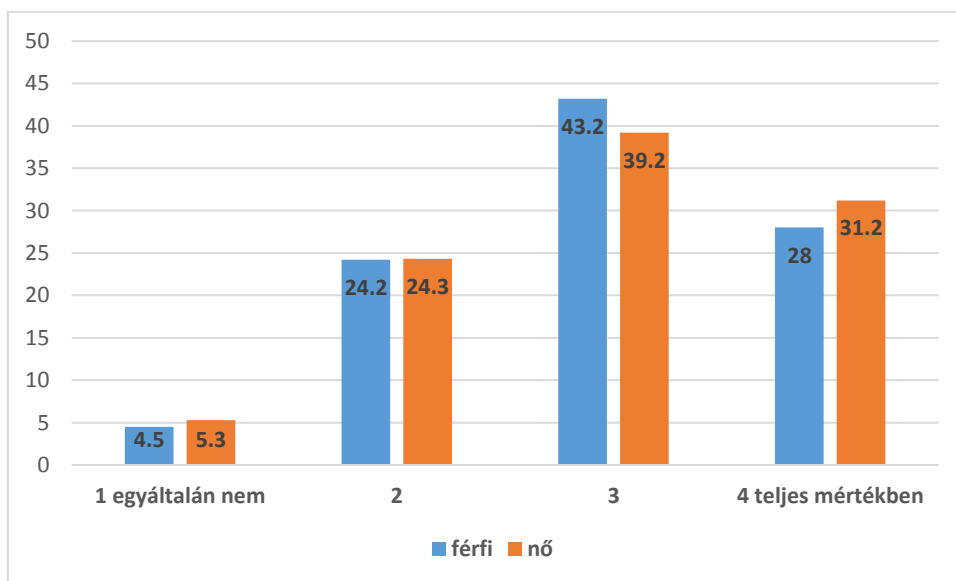

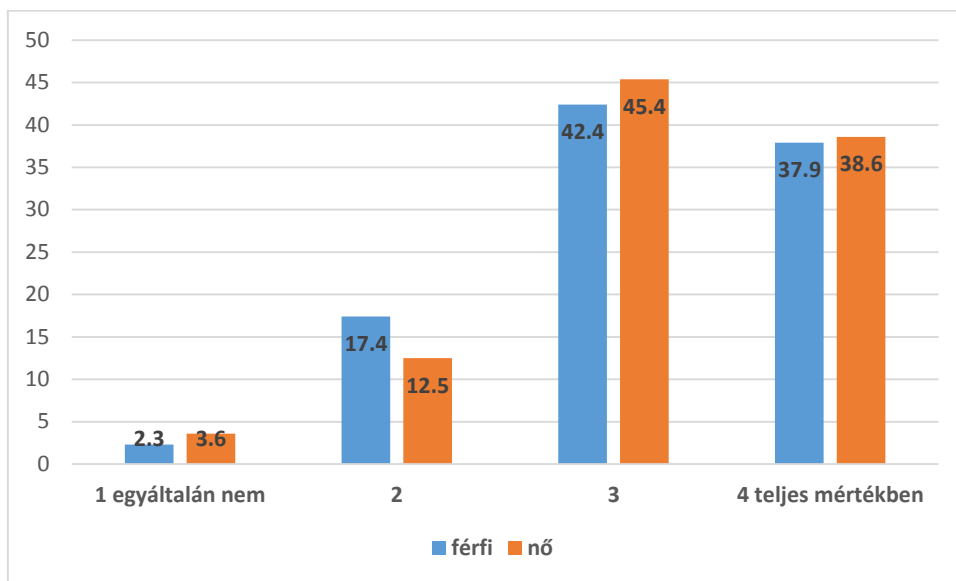
68. ábra: Továbbképzési lehetőségek (%):

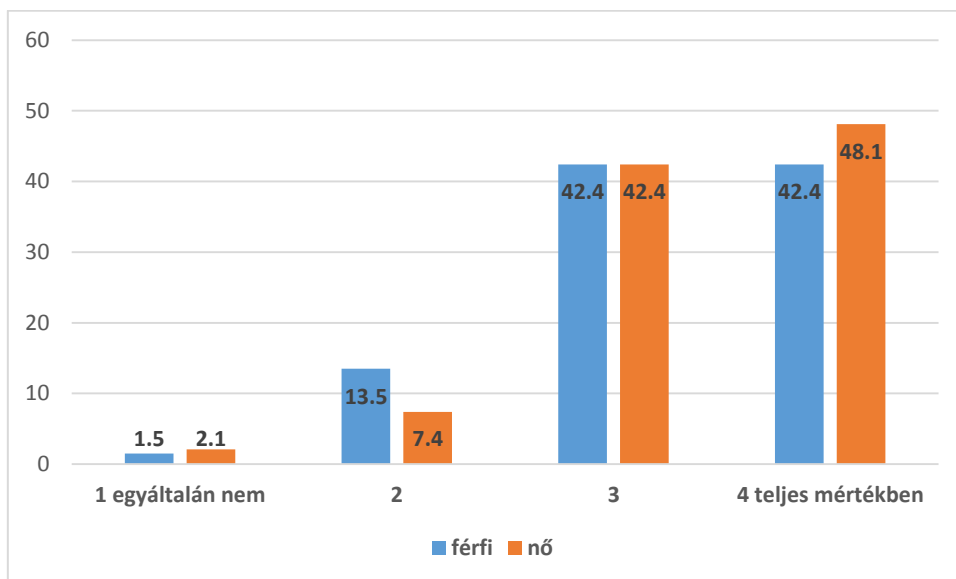
69. ábra: Csoportmunka (%):

70. ábra: Lojalitás értékelése (%):

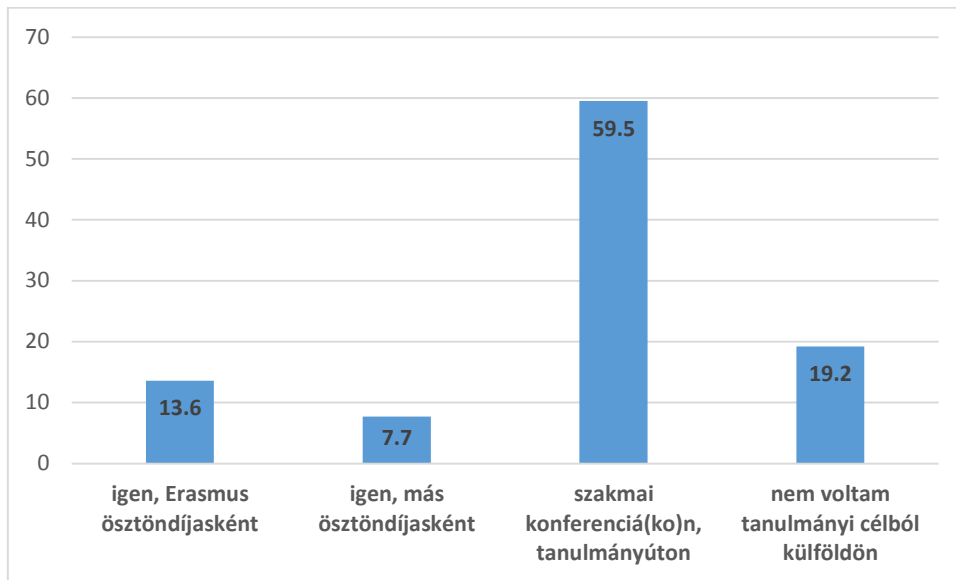
71. ábra: Szakmai kapcsolatháló kialakítása (%):

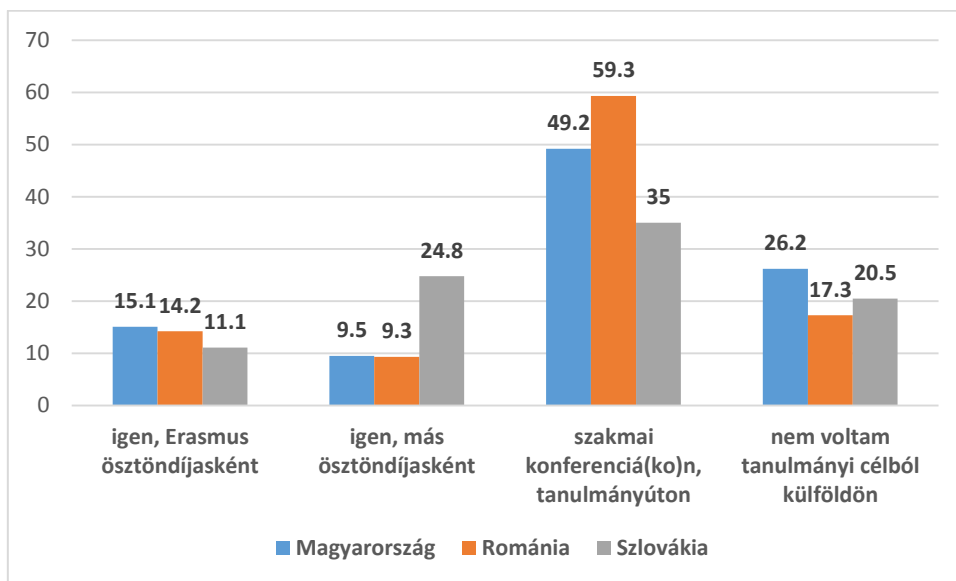
7. Migrációs hajlandóság

Ami az egyetemi évek alatti külföldi szakmai tapasztalatokat illeti a megkérdezettek több mint fele járt külföldön szakmai konferencián vagy tanulmányúton. Ha országok szerinti bontásban is megvizsgáljuk, akkor azt láthatjuk, hogy ez a romániai fiatalok esetében a leggyakoribb. A szlovákiai fiatalok a többiekénél nagyobb arányban voltak ösztöndíjasként külföldön (nem Erasmussal), Erasmus ösztöndíjasként a magyarországi megkérdezettek bizonyultak a leginkább mobilisaknak.

72. ábra: Az egyetemi éveid során tanulmányi célból jártál-e külföldön? (%)

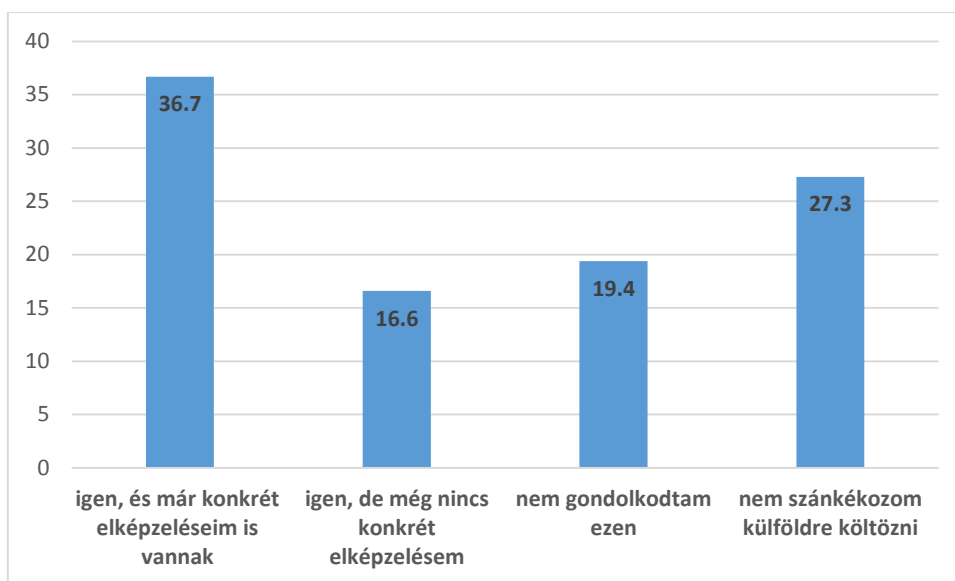

73. ábra: Az egyetemi éveid során tanulmányi célból jártál-e külföldön? (%)

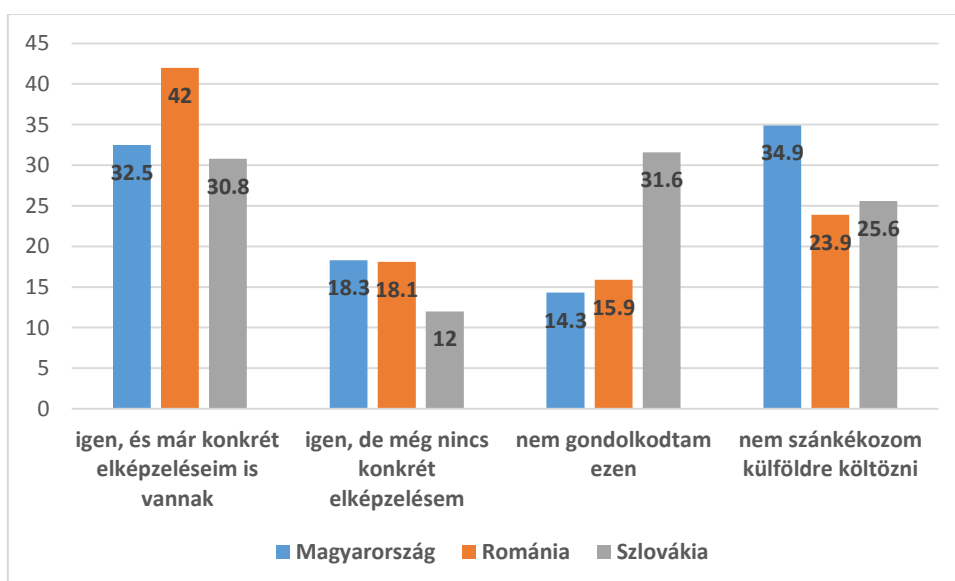

A közeljövőben a megkérdezett fiatalok több mint fele tervez külföldön munkát vállalni. Nemek szerinti bontásban nincs jelentős különbség, országok szerint a romániai fiatalok esetében a legjelentősebb ez a tendencia, őket követik a magyarországi fiatalok, míg a szlovákiai fiatalok esetében a legjelentősebb azoknak az aránya, akik nem gondolkodtak ezen a lehetőségen.

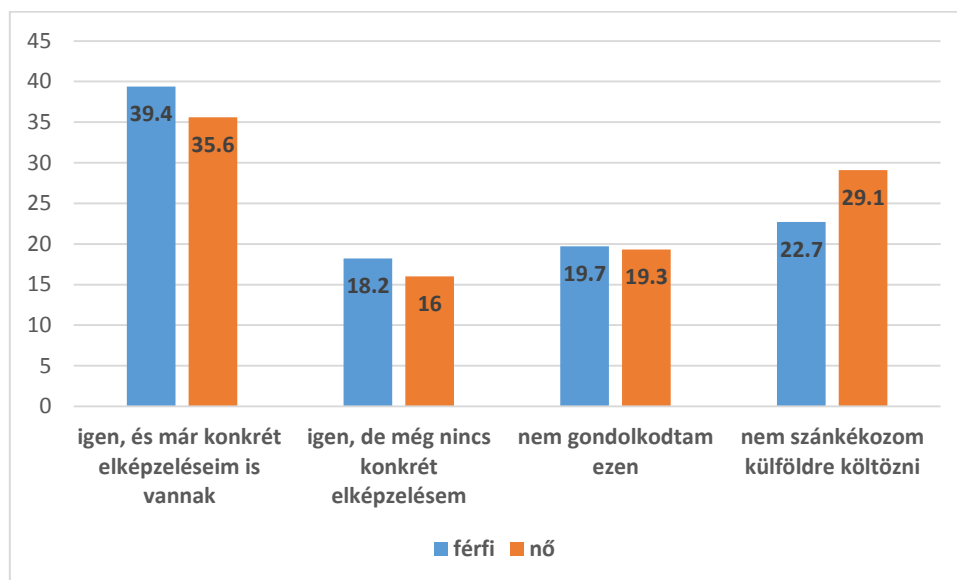
74. ábra: Tervezel-e a közeljövőben külföldön munkát vállalni? (%)

75. ábra: Tervezel-e a közeljövőben külföldön munkát vállalni? (%)

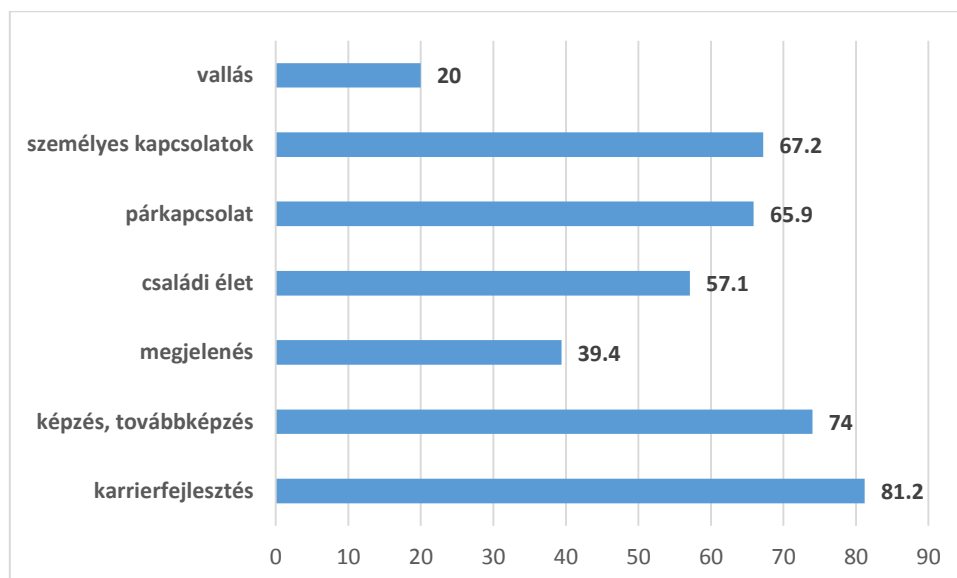
76. ábra: Tervezel-e a közeljövőben külföldön munkát vállalni? (%)

8. Jövőtervek, boldogságindex

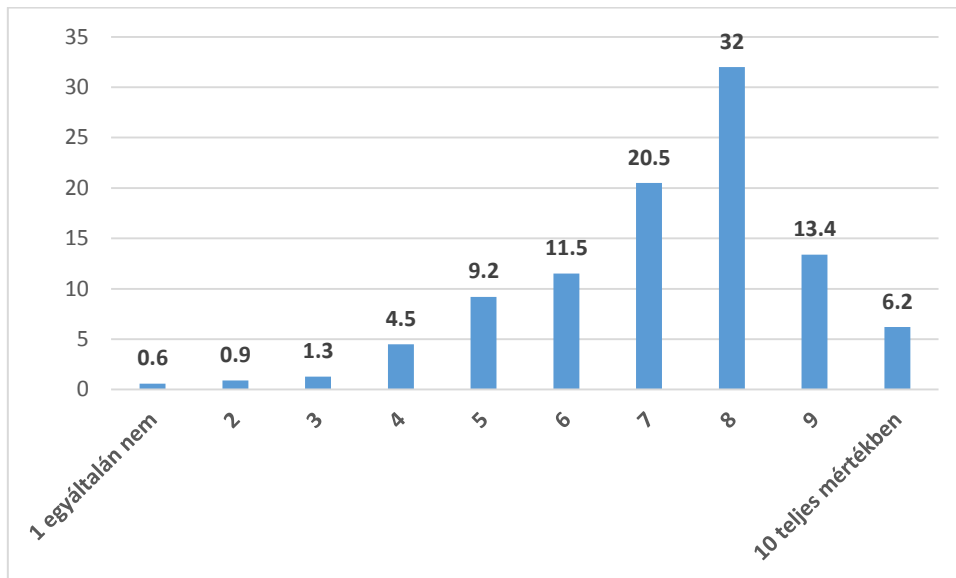
Jövőterveiket illetően sem regionális, sem nemek szerinti bontásban nincs szignifikáns eltérés, a közeljövőben ugyanazokra fókuszálnának leginkább a megkérdezett fiatalok, jelesül, a karrierfejlesztésre, a személyes kapcsolatok ápolására és a párkapcsolatra.

77. ábra: A következő 3 évben több figyelmet szeretnék fordítani a következőkre (%):

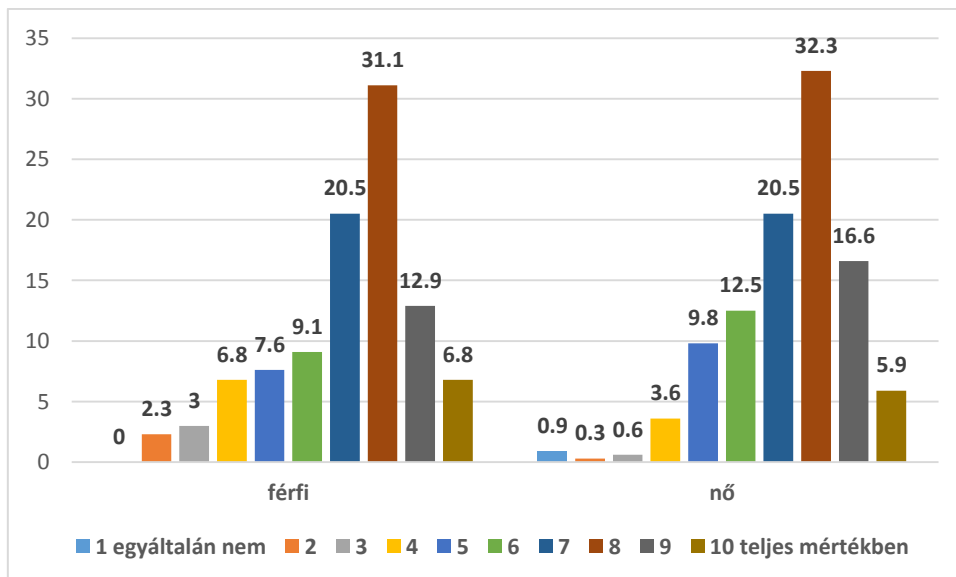

Az étellel való elégedettség esetében sincs szignifikáns különbség az egyes országok fiataljai közt, ahogyan nemek szerint sem jelentős az eltérés. Bár a nagyon elégedettek aránya viszonylag alacsony, többnyire elégedettek az étellel a megkérdezett fiatalok.

78. ábra: Mennyire vagy elégedett az étellel? (%)

79. ábra: Mennyire vagy elégedett az étellel? (Nem szerinti bontásban, %)

1. számú melléklet: Kérdőív

Melyik országban élsz?

- Magyarország
- Szlovákia
- Románia

Melyik felsőoktatási intézményben tanulsz/dolgozol?

Hányad éves hallgató vagy?

- 2015-ben kezdtem el egyetemi tanulmányaimat (BA, BSc)
- 2015 előtt kezdtem el egyetemi tanulmányaimat
- mesteri hallgató vagyok (MA, MSc)
- PhD hallgató vagyok
- doktorjelölt/ fiatal kutató vagyok
- posztdoktori ösztöndíjas vagyok

Mennyire vagy elégedett az étellel? (kérünk, értékeld egy 1-től 10-ig terjedő skálán)

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

egyáltalán nem   nagyon elégedett

Mennyire fontosak számodra az alábbiakban felsorolt dolgok?

	1 egyáltalán nem fontos	2	3	4 nagyon fontos
a siker	☐	☐	☐	☐
a pénz	☐	☐	☐	☐
a tanulás	☐	☐	☐	☐
a munka	☐	☐	☐	☐
a szakmai érvényesülés	☐	☐	☐	☐
a család/családalapítás	☐	☐	☐	☐
a személyes kapcsolatok	☐	☐	☐	☐
a szakmai kapcsolatok	☐	☐	☐	☐
a személyes szabadság	☐	☐	☐	☐
hogyan tiszteletben tartsd mások véleményét	☐	☐	☐	☐
hogyan segíthess másokon	☐	☐	☐	☐
hogyan a környezetemben felmerülő közösségi problémákkal foglalkozz	☐	☐	☐	☐

	1 egyáltalán nem fontos	2	3	4 nagyon fontos
a változatos élet	☐	☐	☐	☐
a magyarságod	☐	☐	☐	☐
a szerelem	☐	☐	☐	☐
a társadalmi státus	☐	☐	☐	☐

Véleményed szerint melyek az ifjúság legégetőbb, legsúlyosabb problémái? (Kérünk, értékeld az alábbi kihívásokat, hogy milyen mértékben jelentenek gondot véleményed szerint a mai fiatalok számára.)

	1 nagymértékben gond	2	3	4 egyáltalán nem gond
munkanélküliség	☐	☐	☐	☐
pénztelenség	☐	☐	☐	☐
kiszámíthatatlan jövő	☐	☐	☐	☐
növekvő társadalmi egyenlőtlenségek	☐	☐	☐	☐
tanulási lehetőségek beszűkülése (anyagi okok miatt)	☐	☐	☐	☐
értéknélküliség	☐	☐	☐	☐
céltalanság	☐	☐	☐	☐
államnyelv nem megfelelő	☐	☐	☐	☐

	1 nagymértékben gond	2	3	4 egyáltalán nem gond
ismerete				
anyanyelven való továbbtanulási lehetőségek hiánya	☐	☐	☐	☐
elvándorlás	☐	☐	☐	☐

Mennyire értesz egyet az alábbi kijelentésekkel?

	1 egyáltalán nem	2	3	4 teljes mértékben
az egyetemi képzés során az elmélet és a gyakorlat megfelelő súllyal volt/van jelen	☐	☐	☐	☐
az egyetemi képzés során túlsúlyban volt/van az elméleti képzés	☐	☐	☐	☐
az egyetemi képzés során túlsúlyban volt/van a gyakorlat	☐	☐	☐	☐
az egyetemi évek az életre készítenek fel	☐	☐	☐	☐
az egyetemi képzés lényege a piacképes tudás átadása	☐	☐	☐	☐

	1 egyáltalán nem	2	3	4 teljes mértékben
az egyetemi évek a szakmai kapcsolatok kialakítása szempontjából a leglényegesebbek	☐	☐	☐	☐
az egyetemi évek a személyes kapcsolatok kialakítása szempontjából a leglényegesebbek	☐	☐	☐	☐
az egyetemi évek a felnőttkor leggondtalanabb éve	☐	☐	☐	☐
az egyetem feladata közvetíteni a hallgatók és a munkaerőpiac között	☐	☐	☐	☐

Az egyetemi képzés során mit gondolsz, mely kompetenciáid milyen mértékben fejlődtek?

	1 egyáltalán nem	2	3	4 teljes mértékben
kezdemenyezőkészség	☐	☐	☐	☐
problémamegoldó képesség	☐	☐	☐	☐
kommunikációs készség	☐	☐	☐	☐
szociális érzékenység	☐	☐	☐	☐

	1 egyáltalán nem	2	3	4 teljes mértékben
kreativitás	☐	☐	☐	☐
önkifejezés	☐	☐	☐	☐
vitakészség	☐	☐	☐	☐
tolerancia	☐	☐	☐	☐
társadalmi szerepvállalás	☐	☐	☐	☐
alkalmazkodóképesség	☐	☐	☐	☐
stresszkezelés	☐	☐	☐	☐
szakmai tudás	☐	☐	☐	☐
általános műveltség	☐	☐	☐	☐
idegen nyelvi kommunikáció	☐	☐	☐	☐
infokommunikációs eszközökben való jártasság (IKT)	☐	☐	☐	☐

Mennyire gondolod fontosnak a felsorolt szempontokat egy munkahely esetében?

	1 egyáltalán nem	2	3	4 teljes mértékben
a rugalmas időbeosztás és változatos munka fontosabb, mint a bérezés	☐	☐	☐	☐
kiszámítható előrelépési	☐	☐	☐	☐

	1 egyáltalán nem	2	3	4 teljes mértékben
lehetőség				
megfelelő bérezés	☐	☐	☐	☐
a végzettségemnek megfelelő munka	☐	☐	☐	☐
továbbképzési lehetőségek	☐	☐	☐	☐
csapatmunka	☐	☐	☐	☐
lojalitás értékelése	☐	☐	☐	☐
szakmai kapcsolatháló kialakítása	☐	☐	☐	☐

Mennyire beszéled az alábbi nyelveket?

	1 nem értem és nem is beszélem	2	3	4	5 jól, helyesen beszélek és írok
angol	☐	☐	☐	☐	☐
német	☐	☐	☐	☐	☐
francia	☐	☐	☐	☐	☐
spanyol	☐	☐	☐	☐	☐
olasz	☐	☐	☐	☐	☐
oroszl	☐	☐	☐	☐	☐

	1 nem értem és nem is beszélem	2	3	4	5 jól, helyesen beszélek és írok
szlovák	☐	☐	☐	☐	☐
román	☐	☐	☐	☐	☐

Az egyetemi éveid során tanulmányi célból jártál-e külföldön?

- igen, Erasmus ösztöndíjasként
- igen, más ösztöndíjasként
- szakmai konferenciá(ko)n, tanulmányúton
- nem voltam tanulmányi célból külföldön
-

Tervezel-e a közeljövőben külföldön munkát vállalni?

- igen, és már konkrét elképzeléseim is vannak
- igen, de még nincs konkrét elképzelésem
- nem gondolkodtam ezen
- nem szándékozom külföldre költözni

Nemed?

- nő
- férfi

Hány éves vagy?

Hol éltél 14 éves korodig?

1. falun
2. városban

A következő 3 évben több figyelmet szeretnék fordítani a következőkre: (több válasz lehetséges)

- karrierfejlesztés
- képzés, továbbképzés
- megjelenés
- családi élet
- párkapcsolat
- személyes kapcsolatok
- vallás

Mit tartasz az ifjúság leglényegesebb problémáinak? (saját szavaiddal)

Email cím: (opcionális)

Köszönjük a válaszadást!